

לְמוּד יוֹמִי

משניות זהר

בעידודו של
מו"ר הרה"צ שליט"א

יוצא לאור ע"י חסידי ברסלב
יבנאל עיר ברסלב,
עיר שומרי הלשון, עיר השמחה

פרשת
וישלח תשפ"ו

ניתן להשיג בתיבה בכניסה ל'היכל מוהרא"ש'

או שלח צרף למייל: breslevsheli1@gmail.com

נדפס לזכות נשמתו הטהורה
של כ"ק אדמו"ר עט"ר
מוהרא"ש
ר' אליעזר שלמה בן
ר' מנחם זאב זי"ע

לזכות מורנו ורבנו הרה"צ
ר' יצחק שמואל אהרן לעזער
שליט"א

יהי רצון שימשיך להנהיג את הקהילה הקדושה מתוך
בריאות איתנה ונחת מכל יצ"ח ותלמידיו

לזכות נשמתם הקדושה והטהורה של
רבי חייא ובניו חזקיה ויהודה
ולזכות
רב המנונא סבא ורב הונא ריש גלותא

טוֹב לוֹמַר לִפְנֵי הַלְמוּד :

הַלְמוּד בַּמִּשְׁנָיוֹת וּבַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ יִהְיֶה לְעִלּוּי הַשְּׁכִינָה הַקְּדוֹשָׁה וּלְהָקֵל צַעֲרָהּ, לְעִלּוּי כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּפְטְרוּ מִן הָעוֹלָם, גְּאֻלָּה, יְשׁוּעָה, רְפוּאָה וְהַצְלָחָה לְכָל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּרוּחָנִיוּת וּבְגַשְׁמִיוּת, גִּלּוּי מָשִׁיחַ צִדְקֵנוּ בְּרַחֲמִים וּבִנְיַן בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ וְתִפְאַרְתֵּנוּ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

מַסֶּכֶת דְּמַאי פֶּרֶק ה

א. הַלּוֹקֵחַ מִן הַנַּחְתּוֹם, כֵּיצַד הוּא מְעַשֵּׂר? נוֹטֵל כְּדֵי תְּרוּמַת־מַעֲשֵׂר וְחַלָּה, וְאוֹמֵר: ׳אֶחָד מִמֵּאָה מִמַּה שֶׁיֵּשׁ כָּאן – הֲרֵי בְצַד זֶה מַעֲשֵׂר, וּשְׁאָר מַעֲשֵׂר סָמוּךְ לוֹ, זֶה שֶׁעָשִׂיתִי מַעֲשֵׂר – עָשׂוּי, תְּרוּמַת־מַעֲשֵׂר עָלָיו, וְהַשְּׁאָר – חַלָּה; וּמַעֲשֵׂר־שֵׁנִי בִּצְפוֹנוֹ׳. אוֹ: ׳בִּדְרוֹמוֹ, וּמְחֻלָּל עַל הַמָּעוֹת׳: ב. הָרוֹצֶה לְהַפְרִישׁ תְּרוּמָה וּתְרוּמַת־מַעֲשֵׂר כְּאַחַת – נוֹטֵל אֶחָד מִשְּׁלִשִּׁים וְשָׁלֹשׁ וּשְׁלִישׁ, וְאוֹמֵר: ׳אֶחָד מִמֵּאָה מִמַּה שֶׁיֵּשׁ כָּאן – הֲרֵי זֶה בְצַד זֶה חֻלִּין, וְהַשְּׁאָר – תְּרוּמָה עַל הַכֹּל. וּמֵאָה חֻלִּין שֶׁיֵּשׁ כָּאן – הֲרֵי זֶה בְצַד זֶה מַעֲשֵׂר, וּשְׁאָר מַעֲשֵׂר סָמוּךְ לוֹ – זֶה שֶׁעָשִׂיתִי מַעֲשֵׂר – עָשׂוּי תְּרוּמַת־מַעֲשֵׂר עָלָיו, וְהַשְּׁאָר – חַלָּה, וּמַעֲשֵׂר־שֵׁנִי בִּצְפוֹנוֹ׳. אוֹ: ׳בִּדְרוֹמוֹ, וּמְחֻלָּל עַל הַמָּעוֹת׳: ג. הַלּוֹקֵחַ מִן הַנַּחְתּוֹם, מְעַשֵּׂר מִן הַחַמָּה עַל הַצּוֹנֶנֶת, וּמִן הַצּוֹנֶנֶת עַל הַחַמָּה, אֲפִלּוּ מִטְּפוֹסִין הָרְבֵּה, דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר; רַבִּי יְהוּדָה אוֹסֵר, שֶׁאֲנִי אוֹמֵר: חִטִּים שֶׁל אֶמֶשׁ הָיוּ מִשֶּׁל אַחֵר, וְשֶׁל הַיּוֹם הָיוּ מִשֶּׁל אַחֵר. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹסֵר בִּתְרוּמַת־מַעֲשֵׂר, וּמַתִּיר בַּחַלָּה: ד. הַלּוֹקֵחַ מִן הַפִּלְטֵר – מְעַשֵּׂר מִכָּל טְפוֹס וּטְפוֹס, דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר; רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: מֵאַחַת עַל הַכֹּל. מוֹדֶה רַבִּי יְהוּדָה בְּלוֹקֵחַ מִן הַמַּנְפּוֹל, שֶׁהוּא מְעַשֵּׂר מִכָּל אֶחָד וְאֶחָד: ה. הַלּוֹקֵחַ מִן הָעָנִי, וְכֵן הָעָנִי שֶׁנָּתְנוּ לוֹ פְּרוּסוֹת פַּת אוֹ פִלְחֵי־דְּבֶלָה – מְעַשֵּׂר מִכָּל אֶחָד וְאֶחָד. וּבַתְּמָרִים וּבַגְּרוֹגְרוֹת – בּוֹלֵל וְנוֹטֵל. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה: אֵימָתַי? בִּזְמַן שֶׁהַמַּתָּנָה מְרֻבָּה, אֲבָל בִּזְמַן שֶׁהַמַּתָּנָה מוּעֶטֶת – מְעַשֵּׂר מִכָּל אֶחָד וְאֶחָד: ו. הַלּוֹקֵחַ מִן הַסִּיטוֹן וְחָזַר וְלָקַח מִמֶּנּוּ שְׁנִיָּה – לֹא יְעַשֵּׂר מִזֶּה עַל זֶה, אֲפִלּוּ מֵאוֹתוֹ הַסּוּג, אֲפִלּוּ מֵאוֹתוֹ הַמִּין. נֶאֱמָן הַסִּיטוֹן לוֹמַר: ׳מִשֶּׁל אֶחָד הֵם׳: ז. הַלּוֹקֵחַ מִבַּעַל־הַבַּיִת וְחָזַר וְלָקַח מִמֶּנּוּ שְׁנִיָּה – מְעַשֵּׂר מִזֶּה עַל זֶה, אֲפִלּוּ מִשְּׁתֵּי קֻפּוֹת, אֲפִלּוּ מִשְּׁתֵּי עֲיָרוֹת. בַּעַל־הַבַּיִת שֶׁהָיָה מוֹכֵר יָרָק בַּשּׁוּק, בִּזְמַן שֶׁמְּבִיאִין לוֹ מִגַּנּוֹתָיו – מְעַשֵּׂר מֵאַחַת עַל הַכֹּל. וּמִגַּנּוֹת אֲחֵרוֹת – מְעַשֵּׂר מִכָּל אֶחָד וְאֶחָד: ח. הַלּוֹקֵחַ טֶבֶל מִשְּׁנֵי מְקוֹמוֹת – מְעַשֵּׂר מִזֶּה עַל זֶה, אַף־עַל־פִּי שֶׁאָמְרוּ: אֵין אָדָם רַשַּׁאי לְמַכֵּר טֶבֶל אֶלָּא לְצָרְכּוֹ: ט. מְעַשְּׂרִין מִשֶּׁל יִשְׂרָאֵל עַל שֶׁל נָכְרִי, מִשֶּׁל נָכְרִי עַל שֶׁל יִשְׂרָאֵל, מִשֶּׁל יִשְׂרָאֵל עַל שֶׁל כּוּתִים, מִשֶּׁל כּוּתִים עַל שֶׁל כּוּתִים. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹסֵר מִשֶּׁל כּוּתִים עַל שֶׁל כּוּתִים: י. עָצִיץ נָקוּב – הֲרֵי זֶה כָּאָרֶץ. תָּרַם מֵהָאָרֶץ עַל עָצִיץ נָקוּב, מֵעָצִיץ נָקוּב עַל הָאָרֶץ – תְּרוּמָתוֹ תְּרוּמָה. מִשֶּׁאֵינוֹ נָקוּב עַל הַנָּקוּב – תְּרוּמָה וְיַחֲזֹר וְיִתְרֹם. מִן הַנָּקוּב עַל שֶׁאֵינוֹ נָקוּב – תְּרוּמָה, וְלֹא

תֵּאָכֵל עַד שֶׁיּוֹצִיא עָלֶיהָ תְּרוּמוֹת וּמַעַשְׂרוֹת: יא. תָּרַם מִן הַדְּמַאי עַל הַדְּמַאי, מִדְּמַאי עַל הַוַּדַּאי - תְּרוּמָה וַיַּחֲזֹר וְיִתְרֹם. מִן הַוַּדַּאי עַל הַדְּמַאי - תְּרוּמָה, וְלֹא תֵאָכֵל עַד שֶׁיּוֹצִיא עָלֶיהָ תְּרוּמוֹת וּמַעַשְׂרוֹת:

מַסֶּכֶת דְּמַאי פֶּרֶק ו

א. הַמְקַבֵּל שָׂדֶה מִיִּשְׂרָאֵל, מִן הַנָּכְרִי וּמִן הַכּוּתִי - יְחַלֵּק לִפְנֵיהֶם. הַחוֹכֵר שָׂדֶה מִיִּשְׂרָאֵל - תּוֹרֵם וְנוֹתֵן לוֹ. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה: אֵימָתַי? בִּזְמַן שֶׁנָּתַן לוֹ מֵאוֹתָהּ הַשָּׂדֶה וּמֵאוֹתוֹ הַמִּין, אֲבָל אִם נָתַן לוֹ מִשָּׂדֶה אַחֶרֶת אוֹ מִמִּין אַחֵר - מְעַשֵּׂר וְנוֹתֵן לוֹ: ב. הַחוֹכֵר שָׂדֶה מִן הַנָּכְרִי - מְעַשֵּׂר וְנוֹתֵן לוֹ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אַף הַמְקַבֵּל שָׂדֶה אֲבוֹתָיו מִן הַנָּכְרִי - מְעַשֵּׂר וְנוֹתֵן לוֹ: ג. כֹּהֵן וְלֵוִי שֶׁקִּבְּלוּ שָׂדֶה מִיִּשְׂרָאֵל, כְּשֵׁם שֶׁחוֹלְקִין בַּחֻלִּין - כָּךְ חוֹלְקִין בַּתְּרוּמָה. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: אַף הַמַּעֲשְׂרוֹת שֶׁלָּהֶן, שֶׁעַל-מְנָת כֵּן בָּאוּ: ד. יִשְׂרָאֵל שֶׁקִּבֵּל מִכֹּהֵן וּמִלֵּוִי - הַמַּעֲשְׂרוֹת לַבְּעָלִים. רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר: הַקַּרְתָּנִי שֶׁקִּבֵּל שָׂדֶה מִירוּשַׁלְמִי - מַעֲשֵׂר-שֵׁנִי שֶׁל יְרוּשַׁלְמִי. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: יָכוֹל הוּא הַקַּרְתָּנִי לַעֲלוֹת וּלְאָכְלוֹ בִּירוּשָׁלַיִם: ה. הַמְקַבֵּל זֵיתִים לְשֶׁמֶן - כְּשֵׁם שֶׁחוֹלְקִין בַּחֻלִּין כָּךְ חוֹלְקִין בַּתְּרוּמָה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: יִשְׂרָאֵל שֶׁקִּבֵּל מִכֹּהֵן וּמִלֵּוִי - הַמַּעֲשְׂרוֹת לַבְּעָלִים: ו. בֵּית-שַׁמַּאי אוֹמְרִים: לֹא יִמְכֹּר אָדָם אֶת זֵיתָיו אֶלָּא לְחָבֵר. בֵּית-הִלֵּל אוֹמְרִים: אַף לַמְעַשֵּׂר. וּצְנוּעֵי בֵּית-הִלֵּל הָיוּ נוֹהֲגִין כְּדִבְרֵי בֵית-שַׁמַּאי: ז. שְׁנַיִם שֶׁבָּצְרוּ אֶת כַּרְמֵיהֶם לְתוֹךְ גַּת אַחַת, אֶחָד מְעַשֵּׂר וְאֶחָד שֶׁאֵינוֹ מְעַשֵּׂר - הַמְעַשֵּׂר מְעַשֵּׂר אֶת שֶׁלּוֹ, וְחֶלְקוֹ בְּכָל מָקוֹם שֶׁהוּא: ח. שְׁנַיִם שֶׁקִּבְּלוּ שָׂדֶה בַּאֲרִיסוּת, אוֹ שֶׁיָּרְשׁוּ אוֹ שֶׁנִּשְׁתַּתְּפוּ - יָכוֹל הוּא לוֹמַר: 'טֹל אַתָּה חִטִּים שֶׁבְּמָקוֹם פְּלוֹנִי, וַאֲנִי חִטִּים שֶׁבְּמָקוֹם פְּלוֹנִי, אַתָּה יַיִן שֶׁבְּמָקוֹם פְּלוֹנִי, וַאֲנִי יַיִן שֶׁבְּמָקוֹם פְּלוֹנִי'. אֲבָל לֹא יֹאמַר לוֹ: 'טֹל אַתָּה חִטִּים וַאֲנִי שְׂעוֹרִים, טֹל אַתָּה יַיִן וַאֲנִי אֶטֹּל שֶׁמֶן': ט. חָבֵר וְעַם-הָאָרֶץ שֶׁיָּרְשׁוּ אֶת אֲבִיהֶם עַם-הָאָרֶץ, יָכוֹל הוּא לוֹמַר לוֹ: 'טֹל אַתָּה חִטִּים שֶׁבְּמָקוֹם פְּלוֹנִי, וַאֲנִי חִטִּים שֶׁבְּמָקוֹם פְּלוֹנִי, אַתָּה יַיִן שֶׁבְּמָקוֹם פְּלוֹנִי, וַאֲנִי יַיִן שֶׁבְּמָקוֹם פְּלוֹנִי'. אֲבָל לֹא יֹאמַר לוֹ: 'טֹל אַתָּה חִטִּים, וַאֲנִי שְׂעוֹרִים, טֹל אַתָּה הַלַּח, וַאֲנִי אֶטֹּל אֶת הַיָּבֵשׁ': י. גֵּר וְנָכְרִי שֶׁיָּרְשׁוּ אֶת אֲבִיהֶם נָכְרִי, יָכוֹל הוּא לוֹמַר: 'טֹל אַתָּה עֲבוֹדָה-זָרָה, וַאֲנִי מָעוֹת, אַתָּה יַיִן, וַאֲנִי פֵּרוֹת'. וְאִם מִשֶּׁבָּאוּ לִרְשׁוּת הַגֵּר - אָסוּר: יא. הַמּוֹכֵר פֵּרוֹת בְּסוּרְיָא, וְאָמַר: 'מִשֶּׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הֵן' - חַיָּב לְעַשֵּׂר, 'מְעֻשָּׂרִין הֵן' - נֶאֱמָן, שֶׁהַפֶּה

שֶׁאָסַר הוּא הַפָּה שֶׁהִתִּיר. ׳מִשֶּׁלִּי הֵן׳ – חַיָּב לְעַשֵּׂר, ׳מֵעֲשָׂרִין הֵן׳ – נֶאֱמָן. שֶׁהַפָּה שֶׁאָסַר הוּא הַפָּה שֶׁהִתִּיר. וְאִם יָדוּעַ שֶׁיֵּשׁ לוֹ שָׂדֶה אַחַת בְּסוּרְיָא – חַיָּב לְעַשֵּׂר: יב. עַם־הָאָרֶץ שֶׁאָמַר לְחָבֵר: ׳קַח לִי אֲגַדַּת יָרָק, קַח לִי גְּלֹסְקִין אֶחָד׳ – לוֹקֵחַ סְתָם וּפָטוּר. וְאִם אָמַר: ׳שֶׁלִּי זֶה, וְזֶה שֶׁל חֲבֵרַי׳, וְנִתְעָרְבוּ – חַיָּב לְעַשֵּׂר, וַאֲפִלּוּ הֵן מֵאָה:

מַסֶּכֶת דְּמַאי פֶּרֶק ז

א. הַמַּזְמִין אֶת חֲבֵרוֹ שֶׁיֹּאכַל אֶצְלוֹ, וְהוּא אֵינוֹ מַאֲמִינוֹ עַל הַמַּעֲשְׂרוֹת – אוֹמֵר מֵעֶרֶב שַׁבָּת: ׳מַה שֶּׁאֲנִי עָתִיד לְהַפְרִישׁ מָחָר, הֲרֵי הוּא מַעֲשֵׂר, וּשְׁאָר מַעֲשֵׂר סָמוּךְ לוֹ. זֶה שֶׁעָשִׂיתִי מַעֲשֵׂר – עָשׂוּי תְּרוּמַת־מַעֲשֵׂר עָלָיו; וּמַעֲשֵׂר־שֵׁנִי בִּצְפוֹנוֹ׳. אוֹ: ׳בִּדְרוֹמוֹ, וּמְחֻלָּל עַל הַמָּעוֹת׳: ב. מָזְגוּ לוֹ אֶת הַכּוֹס, אוֹמֵר: ׳מַה שֶּׁאֲנִי עָתִיד לְשַׂיֵּר בְּשׁוּלֵי הַכּוֹס – הֲרֵי הוּא מַעֲשֵׂר, וּשְׁאָר מַעֲשֵׂר סָמוּךְ לוֹ. זֶה שֶׁעָשִׂיתִי מַעֲשֵׂר – עָשׂוּי תְּרוּמַת־מַעֲשֵׂר עָלָיו וּמַעֲשֵׂר־שֵׁנִי בְּפִיו, וּמְחֻלָּל עַל הַמָּעוֹת׳: ג. פּוֹעֵל שֶׁאֵינוֹ מַאֲמִין לְבַעַל־הַבַּיִת – נוֹטֵל גְּרוֹגֶרֶת אַחַת וְאוֹמֵר: ׳זוֹ וְתֵשַׁע הַבָּאוֹת אַחֲרֶיהָ – עֲשׂוּיוֹת מַעֲשֵׂר עַל תִּשְׁעִים שֶׁאֲנִי אוֹכֵל. זוֹ עֲשׂוּיָה תְּרוּמַת־מַעֲשֵׂר עֲלֵיהֶן וּמַעֲשֵׂר־שֵׁנִי בָּאַחֲרוֹנָה, וּמְחֻלָּל עַל הַמָּעוֹת׳. וְחוֹשֵׁךְ גְּרוֹגֶרֶת אֶחָת. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: לֹא יַחְשֹׁךְ, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְמַעֵט מִלַּאכְתּוֹ שֶׁל בַּעַל־הַבַּיִת. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר לֹא יַחְשֹׁךְ, מִפְּנֵי שֶׁהוּא תְּנַאי בֵּית־דִּין: ד. הַלּוֹקֵחַ יַיִן מִבֵּין הַכּוּתִים, אוֹמֵר: ׳שְׁנֵי לֻגִּין שֶׁאֲנִי עָתִיד לְהַפְרִישׁ – הֲרֵי הֵן תְּרוּמָה, וַעֲשָׂרָה – מַעֲשֵׂר, וְתִשְׁעָה – מַעֲשֵׂר־שֵׁנִי׳. מֵחֵל וְשׁוֹתֶה: ה. הָיוּ לוֹ תְּאֵנִים שֶׁל טֶבֶל בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ, וְהוּא בְּבֵית־הַמִּדְרָשׁ אוֹ בַּשָּׂדֶה – אוֹמֵר: ׳שְׁתֵּי תְּאֵנִים שֶׁאֲנִי עָתִיד לְהַפְרִישׁ – הֲרֵי הֵן תְּרוּמָה, וְעֶשֶׂר – מַעֲשֵׂר רִאשׁוֹן, וְתֵשַׁע – מַעֲשֵׂר־שֵׁנִי׳. הָיוּ דְמַאי – אוֹמֵר: ׳מַה שֶּׁאֲנִי עָתִיד לְהַפְרִישׁ לְמָחָר – הֲרֵי הוּא מַעֲשֵׂר, וּשְׁאָר מַעֲשֵׂר סָמוּךְ לוֹ; זֶה שֶׁעָשִׂיתִי מַעֲשֵׂר – עָשׂוּי תְּרוּמַת־מַעֲשֵׂר עָלָיו; וּמַעֲשֵׂר־שֵׁנִי בִּצְפוֹנוֹ׳. אוֹ: ׳בִּדְרוֹמוֹ. וּמְחֻלָּל עַל הַמָּעוֹת׳: ו. הָיוּ לְפָנָיו שְׁתֵּי כַלְכָּלוֹת שֶׁל טֶבֶל, וְאָמַר: ׳מַעֲשְׂרוֹת זוֹ בָּזוֹ – הָרִאשׁוֹנָה מְעֻשֶּׂרֶת. ׳שֶׁל זוֹ בָּזוֹ וְשֶׁל זוֹ בָּזוֹ – הָרִאשׁוֹנָה מְעֻשֶּׂרֶת. ׳מַעֲשְׂרוֹתֵיהֶן מַעֲשְׂרוֹת כַּלְכָּלָה בַּחֲבֶרְתָּהּ׳ – קָרָא שֵׁם: ז. מֵאָה טֶבֶל מֵאָה חֻלִּין – נוֹטֵל מֵאָה וְאֶחָד. מֵאָה טֶבֶל מֵאָה מַעֲשֵׂר – נוֹטֵל מֵאָה וְאֶחָד. מֵאָה חֻלִּין מְתֻקָּנִים מֵאָה מַעֲשֵׂר – נוֹטֵל מֵאָה וְעֶשֶׂר. מֵאָה טֶבֶל תִּשְׁעִים מַעֲשֵׂר; תִּשְׁעִים טֶבֶל וּשְׁמוֹנִים מַעֲשֵׂר – לֹא הִפְסִיד כְּלוּם. זֶה הַכְּלָל: כָּל זְמַן שֶׁהַטֶּבֶל מְרֻבֶּה – לֹא הִפְסִיד כְּלוּם: ח. מִי שֶׁהָיוּ לוֹ עֶשֶׂר שׁוּרוֹת שֶׁל עֶשֶׂר עֶשֶׂר כַּדֵּי יַיִן, וְאָמַר: ׳שׁוּרָה

הַחִיצוֹנָה אַחַת מַעֲשֵׂר, וְאֵין יָדוּעַ אֵיזוֹ הִיא - נוֹטֵל שְׁתֵּי חֲבִיוֹת לוֹכְסָן. חֲצִי שׁוּרָה הַחִיצוֹנָה אַחַת מַעֲשֵׂר, וְאֵין יָדוּעַ אֵיזוֹ הִיא - נוֹטֵל אַרְבַּע חֲבִיוֹת מֵאַרְבַּע זָוִיוֹת. שׁוּרָה אַחַת מַעֲשֵׂר, וְאֵין יָדוּעַ אֵיזוֹ הִיא - נוֹטֵל שׁוּרָה אַחַת לוֹכְסָן. חֲצִי שׁוּרָה אַחַת מַעֲשֵׂר, וְאֵין יָדוּעַ אֵיזוֹ הִיא - נוֹטֵל שְׁתֵּי שׁוּרוֹת לוֹכְסָן. חֲבִית אַחַת מַעֲשֵׂר, וְאֵין יָדוּעַ אֵיזוֹ הִיא - נוֹטֵל מִכָּל חֲבִית וְחָבִית:

סְלִיק מַסֶּכֶת דְּמַאי

מַסֶּכֶת כִּלְאַיִם פֶּרֶק א

א. הַחִטִּים וְהַזּוּנִין, אֵינָם כִּלְאַיִם זֶה בָּזֶה. הַשְּׁעוֹרִים וְשִׁבֹּלֶת שׁוּעָל, הַכֻּסְמִין וְהַשִּׁיפוֹן, הַפּוֹל וְהַסַּפִּיר, הַפַּרְקְדָן וְהַטַּפַּח, וּפוֹל־הַלָּבָן וְהַשְּׁעוּעִית - אֵינָם כִּלְאַיִם זֶה בָּזֶה: ב. הַקִּשּׁוּת וְהַמְלָפְפוֹן - אֵינָם כִּלְאַיִם זֶה בָּזֶה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: כִּלְאָיִם. חֲזֶרֶת וַחֲזֶרֶת גַּלִּים, עֲלָשִׁין וַעֲלָשֵׁי־שָׂדֶה, כְּרֵישִׁים וּכְרֵישֵׁי־שָׂדֶה, כֶּסְבָּר וְכֶסְבַּר־שָׂדֶה, חַרְדָּל וְחַרְדָּל־מִצְרִי, וּדְלַעַת־הַמִּצְרִית וְהָרְמוֹצָה, וּפוֹל־הַמִּצְרִי וְהֶחָרוּב - אֵינָם כִּלְאַיִם זֶה בָּזֶה: ג. הַלֶּפֶת וְהַנָּפוּץ, וְהַכְּרוּב וְהַתְּרוּבְתּוֹר, הַתְּרָדִים וְהַלְּעוּנִים - אֵינָם כִּלְאַיִם זֶה בָּזֶה. הוֹסִיף רַבִּי עֲקִיבָא: הַשּׁוּם וְהַשּׁוּמָנִית, הַבָּצָל וְהַבְּצַלְצוֹל, וְהַתַּרְמוֹס וְהַפַּלְסְלוֹס - אֵינָן כִּלְאַיִם זֶה בָּזֶה: ד. וּבָאִילָן, הָאֲגָסִים וְהַקְּרָסְתּוֹמֵלִין, וְהַפְּרִישִׁים וְהָעֲזָרְדִים - אֵינָם כִּלְאַיִם זֶה בָּזֶה. הַתַּפּוּחַ וְהַחַזָּרָד, הַפַּרְסְקִים וְהַשְּׁקֵדִין, וְהַשִּׁיזָפִין וְהָרִימִּין - אַף־עַל־פִּי שֶׁדּוֹמִין זֶה לָזֶה, כִּלְאַיִם זֶה בָּזֶה: ה. הַצְּנוֹן וְהַנָּפוּץ, הַחַרְדָּל וְהַלַּפְסָן, וּדְלַעַת־יְוָנִית עִם הַמִּצְרִית וְהָרְמוֹצָה - אַף־עַל־פִּי שֶׁדּוֹמִין זֶה לָזֶה, כִּלְאַיִם זֶה בָּזֶה: ו. הַזְּאֵב וְהַכֶּלֶב, כֶּלֶב־הַכְּפָרִי וְהַשּׁוּעָל, הָעִזִּים וְהַצְּבָאִים, הַיְּעֵלִים וְהָרְחֵלִים, הַסּוּס וְהַפֶּרֶד, הַפֶּרֶד וְהַחֲמוֹר, הַחֲמוֹר וְהֶעָרוֹד - אַף־עַל־פִּי שֶׁדּוֹמִין זֶה לָזֶה, כִּלְאַיִם זֶה בָּזֶה: ז. אֵין מְבִיאִין אִילָן בְּאִילָן, יָרָק בְּיָרָק, וְלֹא אִילָן בְּיָרָק, וְלֹא יָרָק בְּאִילָן. רַבִּי יְהוּדָה מַתִּיר יָרָק בְּאִילָן: ח. אֵין נוֹטְעִין יְרָקוֹת בְּתוֹךְ סַדָּן שֶׁל שִׁקְמָה. אֵין מַרְכִּיבִין פִּיגָם עַל־גַּבֵּי קְדָה לְבָנָה, מִפְּנֵי שֶׁהוּא יָרָק בְּאִילָן. אֵין נוֹטְעִין יִחוּר שֶׁל תְּאֵנָה לְתוֹךְ הַחָצוּב, שֶׁיְּהֵא מְקֹרוֹ. אֵין תּוֹחֲבִין זְמוֹרָה שֶׁל גֶּפֶן לְתוֹךְ הָאֲבַטִּיחַ, שֶׁתְּהֵא זוֹרֶקֶת מֵימֶיהָ לְתוֹכוֹ, מִפְּנֵי שֶׁהוּא אִילָן בְּיָרָק. אֵין נוֹתְנִין זֶרַע דְּלַעַת לְתוֹךְ הַחַלְמִית, שֶׁתְּהֵא מְשַׁמַּרְתּוֹ, מִפְּנֵי שֶׁהוּא יָרָק בְּיָרָק: ט. הַטּוֹמֵן לֶפֶת וּצְנוֹנוֹת תַּחַת הַגֶּפֶן - אִם הָיוּ מְקֻצָּת עָלָיו מְגֻלִּין, אֵינוֹ חוֹשֵׁשׁ לֹא מִשּׁוּם כִּלְאַיִם, וְלֹא מִשּׁוּם שְׁבִיעִית, וְלֹא מִשּׁוּם מַעֲשְׂרוֹת, וְנִטָּלִים בַּשַּׁבָּת. הַזּוֹרֵעַ חִטָּה וּשְׂעוֹרָה כְּאַחַת - הֲרֵי זֶה כִּלְאַיִם. רַבִּי יְהוּדָה

אוֹמֵר: אֵינוֹ כִּלְאַיִם, עַד שֶׁיִּהוּ שְׁתֵּי חִטִּים וּשְׂעוֹרָה, אוֹ חִטָּה וּשְׁתֵּי שְׂעוֹרִים, אוֹ חִטָּה וּשְׂעוֹרָה וְכֻסֶּמֶת:

מַסֶּכֶת כִּלְאַיִם פֶּרֶק ב

א. כָּל סְאָה שֶׁיֵּשׁ בָּהּ רֹבַע מִמִּין אַחֵר – יְמַעֵט. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: יָבֹר. בֵּין מִמִּין אֶחָד בֵּין מִשְּׁנֵי מִינִין. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: לֹא אָמְרוּ אֶלָּא מִמִּין אֶחָד. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: כָּל שֶׁהוּא כִּלְאַיִם בַּסְּאָה מִצְטָרֵף לְרֹבַע: ב. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים? תְּבוּאָה בִּתְבוּאָה וְקִטְנִית בְּקִטְנִית, תְּבוּאָה בְּקִטְנִית וְקִטְנִית בִּתְבוּאָה. בֶּאֱמֶת אָמְרוּ: זֵרְעוֹנֵי גִנָּה שֶׁאֵינָן נֶאֱכָלִין – מִצְטָרְפִין אֶחָד מֵעֶשְׂרִים וְאַרְבַּע בְּנוֹפֶל לְבֵית־סְאָה. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: כְּשֵׁם שֶׁאָמְרוּ לְהַחְמִיר – כָּךְ אָמְרוּ לְהָקֵל, הַפִּשְׁתָּן בַּתְּבוּאָה – מִצְטָרֶפֶת אֶחָד מֵעֶשְׂרִים וְאַרְבַּע בְּנוֹפֶל לְבֵית־סְאָה: ג. הָיְתָה שָׂדֵהוּ זְרוּעָה חִטִּים וְנִמְלַךְ לְזָרְעָהּ שְׂעוֹרִים – יַמְתִּין לָהּ עַד שֶׁתַּתְלִיעַ, וְיוֹפַךְ, וְאַחַר־כָּךְ יִזְרָע. אִם צִמְּחָה – לֹא יֹאמַר: 'אֶזְרַע וְאַחַר־כָּךְ אוֹפֵךְ', אֶלָּא הוֹפֵךְ וְאַחַר־כָּךְ זוֹרֵעַ. כַּמָּה יְהֵא חוֹרֵשׁ? כְּתַלְמֵי הָרְבִיעָה. אַבָּא שָׁאוּל אוֹמֵר: כְּדֵי שֶׁלֹּא יְשַׁיֵּר רֹבַע לְבֵית־סְאָה: ד. זְרוּעָה וְנִמְלַךְ לְנָטְעָהּ – לֹא יֹאמַר: 'אֶטַּע וְאַחַר־כָּךְ אוֹפֵךְ', אֶלָּא הוֹפֵךְ וְאַחַר־כָּךְ נוֹטֵעַ. נְטוּעָה וְנִמְלַךְ לְזָרְעָהּ – לֹא יֹאמַר: 'אֶזְרַע וְאַחַר־כָּךְ אֲשָׁרֵשׁ', אֶלָּא מְשָׁרֵשׁ וְאַחַר־כָּךְ זוֹרֵעַ. אִם רָצָה – גּוֹמֵם עַד פָּחוֹת מִטֶּפַח, זוֹרֵעַ, וְאַחַר־כָּךְ מְשָׁרֵשׁ: ה. הָיְתָה שָׂדֵהוּ זְרוּעָה קַנַּבּוֹס אוֹ לוּף – לֹא יְהֵא זוֹרֵעַ וּבָא עַל־גַּבֵּיהֶם, שֶׁאֵינָן עוֹשִׂין אֶלָּא לְשָׁלֹשׁ שָׁנִים. תְּבוּאָה שֶׁעָלוּ בָהֶן סְפִיחֵי אִסְטִיס, וְכֵן מְקוֹם הַגַּרְנוֹת שֶׁעָלוּ בָהֶן מִינִין הָרְבֵּה, וְכֵן תִּלְתָּן שֶׁהֶעֱלָה מִינֵי צְמָחִים – אֵין מְחַיְּבִין אוֹתוֹ לְנַכֵּשׁ. אִם נִכֵּשׁ אוֹ כִּסַּח – אוֹמְרִים לוֹ: 'עֲקֹר אֶת הַכֹּל, חוּץ מִמִּין אֶחָד': ו. הָרוֹצֶה לַעֲשׂוֹת שָׂדֵהוּ מֵשָׁר מֵשָׁר מִכָּל מִין – בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: שְׁלֹשָׁה תְּלָמִים שֶׁל פְּתִיחָה. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: מְלֹא הָעֹל הַשָּׁרוֹנִי וּקְרוֹבִין דִּבְרֵי אֵלּוּ לִהְיוֹת כִּדְבְרֵי אֵלּוּ: ז. הָיָה רֹאשׁ תּוֹר חִטִּים נִכְנָס בְּתוֹךְ שֶׁל שְׂעוֹרִים – מֻתָּר, מִפְּנֵי שֶׁהוּא נִרְאֶה כְּסוֹף שָׂדֵהוּ. שֶׁלּוֹ חִטִּים וְשֶׁל חֲבֵרוֹ מִין אַחֵר – מֻתָּר לִסְמֹךְ לוֹ מֵאוֹתוֹ הַמִּין. שֶׁלּוֹ חִטִּים וְשֶׁל חֲבֵרוֹ חִטִּים – מֻתָּר לִסְמֹךְ לוֹ תֵּלֶם שֶׁל פִּשְׁתָּן, וְלֹא תֵּלֶם שֶׁל מִין אַחֵר. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: אֶחָד זֶרַע פִּשְׁתָּן וְאֶחָד כָּל הַמִּינִין. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: אַף בְּאֶמְצַע שָׂדֵהוּ מֻתָּר לִבְדֹּק בְּתֵלֶם שֶׁל פִּשְׁתָּן: ח. אֵין סוֹמְכִין לִשְׂדֵה תְבוּאָה חַרְדָּל וְחָרִיעַ, אֲבָל סוֹמְכִין לִשְׂדֵה יְרָקוֹת חַרְדָּל וְחָרִיעַ. וְסוֹמֵךְ לַבּוּר, וְלַנִּיר, וְלַגָּפָה, וְלַדֶּרֶךְ, וְלַגָּדֵר שֶׁהוּא גָּבוֹהַּ עֲשָׂרָה טְפָחִים, וְלֶחָרִיץ שֶׁהוּא עָמֹק עֲשָׂרָה וְרָחָב

אַרְבָּעָה, וְלָאִילָן שֶׁהוּא מֵסֵךְ עַל הָאָרֶץ, וְלַסֶּלַע שֶׁהוּא גָּבוֹהַּ עֲשָׂרָה וְרָחָב אַרְבָּעָה: ט. הָרוֹצֶה לַעֲשׂוֹת שָׂדֵהוּ קָרַחַת קָרַחַת מִכָּל מִין - עוֹשֶׂה עֶשְׂרִים וְאַרְבַּע קָרָחוֹת לְבֵית־סְאָה, מִקָּרַחַת לְבֵית רֹבַע, וְזוֹרֵעַ בְּתוֹכָהּ כָּל מִין שֶׁיִּרְצֶה. הָיְתָה קָרַחַת אַחַת אוֹ שְׁתַּיִם - זוֹרֵעַ חַרְדָּל. שָׁלֹשׁ - לֹא יִזְרַע חַרְדָּל, מִפְּנֵי שֶׁהִיא נִרְאֵית כִּשְׂדֵה חַרְדָּל, דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר; וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: תֵּשַׁע קָרָחוֹת מֻתָּרוֹת, עֶשֶׂר אֲסוּרוֹת. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר: אֲפִלּוּ כָּל שָׂדֵהוּ בֵּית־כּוֹר - לֹא יַעֲשֶׂה בְּתוֹכָהּ חוּץ מִקָּרַחַת אֶחָת: י. כָּל שֶׁהוּא בְּתוֹךְ בֵּית־רֹבַע - עוֹלֶה בְּמִדַּת בֵּית־רֹבַע. אֲכִילַת הַגֶּפֶן וְהַקֶּבֶר וְהַסֶּלַע - עוֹלִין בְּמִדַּת בֵּית־רֹבַע. תְּבוּאָה בִּתְבוּאָה - בֵּית־רֹבַע. יָרָק בְּיָרָק - שִׁשָּׁה טְפָחִים. תְּבוּאָה בְּיָרָק, יָרָק בִּתְבוּאָה - בֵּית־רֹבַע. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: יָרָק בִּתְבוּאָה - שִׁשָּׁה טְפָחִים: יא. תְּבוּאָה נוֹטָה עַל־גַּבֵּי תְבוּאָה, וְיָרָק עַל־גַּבֵּי יָרָק, תְּבוּאָה עַל־גַּבֵּי יָרָק, יָרָק עַל־גַּבֵּי תְּבוּאָה - הַכֹּל מָתָר, חוּץ מִדְּלַעַת־יְוָנִית. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: אַף הַקִּשּׁוּת וּפוֹל־הַמִּצְרִי, וְרוֹאֶה אֲנִי אֶת דִּבְרֵיהֶן מִדְּבָרַי:

מַסֶּכֶת כִּלְאַיִם פֶּרֶק ג

א. עֲרוּגָה שֶׁהִיא שִׁשָּׁה טְפָחִים עַל שִׁשָּׁה טְפָחִים - זוֹרְעִים בְּתוֹכָהּ חֲמִשָּׁה זֶרְעוֹנִים, אַרְבָּעָה בְּאַרְבַּע רוּחוֹת הָעֲרוּגָה, וְאֶחָד בָּאֶמְצַע. הָיָה לָהּ גְּבוּל גָּבוֹהַּ טֶפַח, זוֹרְעִין בְּתוֹכָהּ שִׁלְשָׁה־עָשָׂר - שִׁלְשָׁה עַל כָּל גְּבוּל וּגְבוּל, וְאֶחָד בָּאֶמְצַע. לֹא יִטַּע רֹאשׁ הַלֶּפֶת בְּתוֹךְ הַגְּבוּל, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְמַלְאֵהוּ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: שִׁשָּׁה בָּאֶמְצַע: ב. כָּל מִין זְרָעִים - אֵין זוֹרְעִים בָּעֲרוּגָה, וְכָל מִין יְרָקוֹת - זוֹרְעִין בָּעֲרוּגָה. חַרְדָּל וַאֲפוּנִים הַשּׁוּפִין - מִין זְרָעִים. אֲפוּנִים הַגַּמְלָנִים - מִין יָרָק. גְּבוּל שֶׁהָיָה גָּבוֹהַּ טֶפַח וְנִתְמַעֵט - כָּשֵׁר, שֶׁהָיָה כָּשֵׁר מִתְּחִלָּתוֹ. הַתֵּלֶם וְאַמַּת הַמַּיִם שֶׁהֵם עֲמֻקִּים טֶפַח - זוֹרְעִים לְתוֹכָן שִׁלְשָׁה זֶרְעוֹנִים, אֶחָד מִכָּאן, וְאֶחָד מִכָּאן, וְאֶחָד בָּאֶמְצַע: ג. הָיָה רֹאשׁ תּוֹר יָרָק נִכְנָס לְתוֹךְ שְׂדֵה יָרָק אַחֵר - מָתָר, מִפְּנֵי שֶׁהוּא נִרְאֶה כְּסוֹף שָׂדֵהוּ. הָיְתָה שָׂדֵהוּ זְרוּעָה יָרָק, וְהוּא מְבַקֵּשׁ לִטַּע בְּתוֹכָהּ שׁוּרָה שֶׁל יָרָק אַחֵר, רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר: עַד שֶׁיְּהֵא הַתֵּלֶם מְפַלֵּשׁ מֵרֹאשׁ הַשָּׂדֶה וְעַד רֹאשׁוֹ. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: אֹרֶךְ שִׁשָּׁה טְפָחִים וְרֹחַב מִלּוֹ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: רֹחַב כְּמִלּוֹ רֹחַב הַפַּרְסָה: ד. הַנּוֹטֵעַ שְׁתֵּי שׁוּרוֹת שֶׁל קִשּׁוּאִין, שְׁתֵּי שׁוּרוֹת שֶׁל דְּלוּעִים, שְׁתֵּי שׁוּרוֹת שֶׁל פּוֹל־הַמִּצְרִי - מָתָר. שׁוּרָה שֶׁל קִשּׁוּאִים, שׁוּרָה שֶׁל דְּלוּעִים, שׁוּרָה שֶׁל פּוֹל־הַמִּצְרִי - אָסוּר. שׁוּרָה שֶׁל קִשּׁוּאִים, שׁוּרָה שֶׁל דְּלוּעִים, שׁוּרָה

שֶׁל פּוֹל־הַמִּצְרִי, וְשׁוּרָה שֶׁל קִשּׁוּאִים - רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מַתִּיר, וַחֲכָמִים אוֹסְרִין: ה. נוֹטֵעַ אָדָם קִשּׁוּת וּדְלַעַת לְתוֹךְ גֻּמָּא אַחַת, וּבִלְבַד שֶׁתְּהֵא זוֹ נוֹטָה לְצַד זֶה, וְזוֹ נוֹטָה לְצַד זֶה, וְנוֹטֶה שֵׂעָר שֶׁל זוֹ לְכָאן, וְשֵׂעָר שֶׁל זוֹ לְכָאן, שֶׁכָּל מַה שֶּׁאָסְרוּ חֲכָמִים, לֹא גָּזְרוּ אֶלָּא מִפְּנֵי מַרְאִית הָעַיִן: ו. הָיְתָה שָׂדֵהוּ זְרוּעָה בְּצָלִים, וּמְבַקֵּשׁ לִטַּע בְּתוֹכָהּ שׁוּרוֹת שֶׁל דְּלוּעִים - רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר: עוֹקֵר שְׁתֵּי שׁוּרוֹת וְנוֹטֵעַ שׁוּרָה אַחַת, וּמַנִּיחַ קָמַת בְּצָלִים בְּמָקוֹם שְׁתֵּי שׁוּרוֹת, וְעוֹקֵר שְׁתֵּי שׁוּרוֹת וְנוֹטֵעַ שׁוּרָה אֶחָת. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: עוֹקֵר שְׁתֵּי שׁוּרוֹת וְנוֹטֵעַ שְׁתֵּי שׁוּרוֹת, וּמַנִּיחַ קָמַת בְּצָלִים בְּמָקוֹם שְׁתֵּי שׁוּרוֹת, וְעוֹקֵר שְׁתֵּי שׁוּרוֹת וְנוֹטֵעַ שְׁתֵּי שׁוּרוֹת. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: אִם אֵין בֵּין שׁוּרָה לַחֲבֶרְתָּהּ שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה אַמָּה, לֹא יְקַיֵּם אֶת הַזֶּרַע שֶׁל בֵּינָתַיִם: ז. דְּלַעַת בְּיָרָק - כַּיָּרָק. וּבְתִבוּאָה - נוֹתְנִין לָהּ בֵּית־רֹבַע. הָיְתָה שָׂדֵהוּ זְרוּעָה תְּבוּאָה, וּבִקֵּשׁ לִטַּע לְתוֹכָהּ שׁוּרָה שֶׁל דְּלוּעִין - נוֹתְנִין לָהּ עֲבוּדָתָהּ שִׁשָּׁה טְפָחִים. וְאִם הִגְדִּילָה - יַעֲקֹר מִלְּפָנֶיהָ. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: נוֹתְנִין לָהּ עֲבוּדָתָהּ אַרְבַּע אַמּוֹת. אָמְרוּ לוֹ: הַתַּחְמִיר זוֹ מִן הַגֶּפֶן? אָמַר לָהֶן: מָצִינוּ שֶׁזּוֹ חֲמוּרָה מִן הַגֶּפֶן, שֶׁלְּגֶפֶן יְחִידִית נוֹתְנִין לָהּ עֲבוּדָתָהּ שִׁשָּׁה טְפָחִים, וְלִדְלַעַת יְחִידִית נוֹתְנִין לָהּ בֵּית־רֹבַע. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר מִשּׁוּם רַבִּי יִשְׁמָעֵאל: כָּל שְׁלֹשָׁה דְּלוּעִין לְבֵית־סְאָה - לֹא יָבִיא זֶרַע לְתוֹךְ בֵּית־סְאָה. רַבִּי יוֹסֵי בֶּן הַחוֹטֵף אֶפְרָתִי אָמַר מִשּׁוּם רַבִּי יִשְׁמָעֵאל: כָּל שְׁלֹשָׁה דְּלוּעִין לְבֵית־כּוֹר, לֹא יָבִיא זֶרַע לְתוֹךְ בֵּית־כּוֹר:

מַסֶּכֶת כִּלְאַיִם פֶּרֶק ד

א. קָרַחַת הַכֶּרֶם - בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: עֶשְׂרִים וְאַרְבַּע אַמּוֹת. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: שֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה אַמָּה. מְחוֹל הַכֶּרֶם - בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: שֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה אַמָּה. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: שְׁתַּיִם עֶשְׂרֵה אַמָּה. וְאֵיזוֹ הִיא קָרַחַת הַכֶּרֶם? כֶּרֶם שֶׁחָרַב מֵאֶמְצָעוֹ. אִם אֵין שָׁם שֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה אַמָּה - לֹא יָבִיא זֶרַע לְשָׁם. הָיוּ שָׁם שֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה אַמָּה - נוֹתְנִין לוֹ עֲבוּדָתוֹ וְזוֹרֵעַ אֶת הַמּוֹתָר: ב. אֵיזֶה הוּא מְחוֹל הַכֶּרֶם? בֵּין כֶּרֶם לַגָּדֵר. אִם אֵין שָׁם שְׁתַּיִם־עֶשְׂרֵה אַמָּה - לֹא יָבִיא זֶרַע לְשָׁם. הָיוּ שָׁם שְׁתַּיִם־עֶשְׂרֵה אַמָּה - נוֹתְנִין לוֹ עֲבוּדָתוֹ וְזוֹרֵעַ אֶת הַמּוֹתָר: ג. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אֵין זֶה אֶלָּא גֶּדֶר הַכֶּרֶם. וְאֵיזֶה הוּא מְחוֹל הַכֶּרֶם? בֵּין שְׁנֵי הַכְּרָמִים. וְאֵיזֶה הוּא גָּדֵר? שֶׁהוּא גָּבוֹהַּ עֲשָׂרָה טְפָחִים. וְחָרִיץ? שֶׁהוּא עָמֹק עֲשָׂרָה וְרָחָב אַרְבָּעָה: ד. מִחְצַת הַקָּנִים - אִם אֵין בֵּין קָנֶה לַחֲבֵרוֹ שְׁלֹשָׁה טְפָחִים כְּדֵי שֶׁיִּכָּנֵס הַגְּדִי - הֲרֵי זוֹ כְּמִחְצָה. וְגָדֵר שֶׁנִּפְרַץ, עַד עֶשֶׂר אַמּוֹת - הֲרֵי הוּא כִּפְתָחוֹ. יָתֵר

מִכֵּן - כְּנֶגֶד הַפִּרְצָה אָסוּר. נִפְרְצוּ בּוֹ פְּרָצוֹת הַרְבֵּה, אִם הָעוֹמֵד מְרֻבֶּה עַל הַפָּרוּץ - מֻתָּר. וְאִם הַפָּרוּץ מְרֻבֶּה עַל הָעוֹמֵד, כְּנֶגֶד הַפִּרְצָה - אָסוּר: ה. הַנּוֹטֵעַ שׁוּרָה שֶׁל חָמֵשׁ גְּפָנִים - בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: כֶּרֶם. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: אֵינוֹ כֶּרֶם, עַד שֶׁיִּהוּ שָׁם שְׁתֵּי שׁוּרוֹת. לְפִיכָךְ, הַזּוֹרֵעַ אַרְבַּע אַמּוֹת שֶׁבַּכֶּרֶם, בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: קִדֵּשׁ שׁוּרָה אַחַת. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: קִדֵּשׁ שְׁתֵּי שׁוּרוֹת: ו. הַנּוֹטֵעַ שְׁתַּיִם כְּנֶגֶד שְׁתַּיִם וְאַחַת יוֹצְאָה זָנָב - הֲרֵי זֶה כֶּרֶם. שְׁתַּיִם כְּנֶגֶד שְׁתַּיִם וְאַחַת בֵּינְתַיִם, אוֹ שְׁתַּיִם כְּנֶגֶד שְׁתַּיִם וְאַחַת בָּאֶמְצַע - אֵינוֹ כֶּרֶם, עַד שֶׁיִּהוּ שְׁתַּיִם כְּנֶגֶד שְׁתַּיִם וְאַחַת יוֹצְאָה זָנָב: ז. הַנּוֹטֵעַ שׁוּרָה אַחַת בְּתוֹךְ שֶׁלּוֹ, וְשׁוּרָה אַחַת בְּתוֹךְ שֶׁל חֲבֵרוֹ, וְדֶרֶךְ הַיָּחִיד וְדֶרֶךְ הָרַבִּים בָּאֶמְצַע, וְגָדֵר שֶׁהוּא נָמוּךְ מֵעֲשָׂרָה טְפָחִים - הֲרֵי אֵלּוּ מִצְטָרְפוֹת. גָּבוֹהַּ מֵעֲשָׂרָה טְפָחִים - אֵינָן מִצְטָרְפוֹת. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אִם עֵרְסָן מִלְמַעְלָה - הֲרֵי אֵלּוּ מִצְטָרְפוֹת: ח. הַנּוֹטֵעַ שְׁתֵּי שׁוּרוֹת - אִם אֵין בֵּינֵיהֶן שְׁמוֹנָה אַמּוֹת, לֹא יָבִיא זֶרַע לְשָׁם. הָיוּ שָׁלֹשׁ - אִם אֵין בֵּין שׁוּרָה לַחֲבֶרְתָּהּ שֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה אַמָּה, לֹא יָבִיא זֶרַע לְשָׁם. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר מִשּׁוּם חֲנִינָא בֶּן חֲכִינַאי: אֲפִלּוּ חָרְבָּה הָאֶמְצָעִית וְאֵין בֵּין שׁוּרָה לַחֲבֶרְתָּהּ שֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה אַמָּה - לֹא יָבִיא זֶרַע לְשָׁם, שֶׁאִלּוּ מִתְּחִלָּה נִטְּעָן - הֲרֵי זֶה מֻתָּר בִּשְׁמוֹנָה אַמּוֹת: ט. הַנּוֹטֵעַ אֶת כַּרְמוֹ עַל שֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה אַמָּה שֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה אַמָּה - מֻתָּר לְהָבִיא זֶרַע לְשָׁם. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה: מַעֲשֶׂה בְּצַלְמוֹן, בְּאֶחָד שֶׁנָּטַע אֶת כַּרְמוֹ עַל שֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה שֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה אַמָּה, וְהָיָה הוֹפֵךְ שְׁתֵּי שׁוּרוֹת לְצַד אֶחָד וְזוֹרֵעַ אֶת הַנִּיר, וּבְשָׁנָה אַחֶרֶת הָיָה הוֹפֵךְ אֶת הַשֵּׁעָר לְמָקוֹם אַחֵר וְזוֹרֵעַ אֶת הַבּוּר - וּבָא מַעֲשֶׂה לִפְנֵי חֲכָמִים, וְהִתִּירוּ. רַבִּי מֵאִיר וְרַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמְרִים: אַף הַנּוֹטֵעַ אֶת כַּרְמוֹ עַל שְׁמוֹנָה שְׁמוֹנָה אַמּוֹת - מֻתָּר:

[רלו.] (קצז-קצח; יום ראשון)

וַיַּחְשִׁיבוּ לְאִתְגַּבְּרָא בְּמַלְכוּתָא, וְלָא יִשְׁתָּאֲרוּן בֵּיהּ. הַדָּא הוּא דִכְתִיב (בראשית מט, ד): "פַּחַז כַּמַּיִם אַל תּוֹתַר", מַאי טַעְמָא לָא יִשְׁתָּאֲרוּן בֵּיהּ, וְאַפִילּוּ בְּסִטְרָא חַד דְּעַלְמָא, בְּגִין "כִּי עָלִיתָ מִשְׁכְּבֵי אָבִיךָ". דְּזִמִינִין לְאַעָלָא וּלְאַגָּחָא קְרָבִין בְּגוֹ אַרְעָא קַדִּישָׁא, מִשְׁכְּבֵי אָבִיךָ דַּיְיקָא, זוֹ יְרוּשָׁלֵם.

תָּא חֲזֵי, בְּאַרְבַּע סִטְרֵי עַלְמָא, אִתְבַּדְּרוּ בְּנֵי רְאוּבֵן בְּגָלוּתָא, לְקִבְלֵיהוֹן דְּכָל יִשְׂרָאֵל, דְּאִתְגָּלוּ בְּגָלוּתָא אַרְבַּע זִמְנִין בְּאַרְבַּע סִטְרֵי עַלְמָא. הַדָּא הוּא דִכְתִיב: "כּוֹחִי" חַד, "וְרֵאשִׁית אוֹנִי" תְּרֵי, "יֶתֶר שְׂאֵת" תְּלַת, "וְיֶתֶר עָז" אַרְבָּעָה. כְּגַוְונָא דָּא זִמְנִין אִינוּן לַאֲגָחָא קְרָבָא בְּאַרְבַּע סִטְרֵי עַלְמָא, וּלְמִשְׁלַט בְּקִרְבַּיְיהוּ עַל כֹּלָּא, וְינַצְּחוּן עַמְמִין סַגִּיאִין, וְיִשְׁלְטוּן עֲלַיְיהוּ.

פַּחַז כַּמַּיִם אַל תּוֹתַר כִּי עָלִיתָ מִשְׁכְּבֵי אָבִיךָ, הָכָא אִתְרְמִיז עַל הִרְהוּרָא קַדְמָאָה דַּהֲוָה לֵיהּ לְיַעֲקֹב. בְּהַאי טִפָּה קַדְמָאָה בְּרָחֵל, דְּאִלְמָלֵא הִרְהוּרָא דְּהַהִיא טִפָּה הֲוָה בְּאַתְרָהּ, אִשְׁתָּאַר וְאוּבֵן בְּכֹלָּא. אֲבָל פַּחַז כַּמַּיִם אַל תּוֹתַר כִּי עָלִיתָ מִשְׁכְּבֵי אָבִיךָ, עָלִיתָ, בְּהִרְהוּרָא אָחֳרָא, אָז חִלַּלְתָּ וְגוֹ'.

דָּבָר אַחֵר, פַּחַז כַּמַּיִם אַל תּוֹתַר, דְּהָא כַּד יִגְחוֹן קְרָבָא בְּנֵי וְאוּבֵן בְּעַלְמָא, וְינַצְּחוּן עַמְמִין סַגִּיאִין, לָא יִשְׁתָּאֲרוּן בְּמַלְכוּתָא, מַאי טַעְמָא, כִּי עָלִיתָ מִשְׁכְּבֵי, דְּזִמִינִין לַאֲגָחָא קְרָבָא בְּאַרְעָא קַדִּישָׁא דַּיְיקָא, דִכְתִיב כִּי עָלִיתָ מִשְׁכְּבֵי אָבִיךָ, מִשְׁכַּב מִבָּעֵי לֵיהּ. אֶלָּא, אָבִיךָ דָּא יִשְׂרָאֵל סָבָא, מִשְׁכְּבֵי אָבִיךָ וְלָא מִשְׁכַּב, בְּגִין דְּהָא בִּתְרֵי זִמְנֵי אִתְבְּנֵי יְרוּשָׁלַם, וּתְלִיתָאָה לְזִמְנָא דְּמַלְכָּא מְשִׁיחָא. וְעַל דָּא מִשְׁכְּבֵי אָבִיךָ. וְהָכָא אִתְגַּלְיָיא בְּרָכָה, וּמַאי דַּהֲוָה בְּהַהוּא זִמְנָא, וּמַאי דַּהֲוָה כַּד עָאלוּ יִשְׂרָאֵל לְאַרְעָא, וּמַה דְּיֵהֵא בְּזִמְנָא דְּמַלְכָּא מְשִׁיחָא בְּעוֹבָדָא דְּרָאוּבֵן.

שִׁמְעוֹן וְלֵוִי אַחִים, אָמַר רִבִּי יִצְחָק, הָכָא אָחִיד לוֹן בְּסִטְרָא שְׁמָאלָא דְּשָׁכִינְתָּא. דְּחָמָא עוֹבָדִין דְּדִינָא קַשְׁיָא, דְּלָא יָכִיל עַלְמָא לְמִסְבַּל. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי, בִּרְכְתָא דִּלְהוֹן אָן הֵיא. אָמַר רִבִּי יִצְחָק, שִׁמְעוֹן לָא

אִתְחֲזֵי לְהַאי, דְּחָמָא לֵיהּ כַּמָּה עוֹבָדִין בִּישִׁין. וְלֵוִי דְּאָתֵי מִסִּטְרָא דְּדִינָא קַשְׁיָא, וּבִרְכְתָא לָא תַלְיָא בֵּיהּ. וַאֲפִלּוּ כַּד אַתָּא מֹשֶׁה, לָא תָּלֵי בִּרְכָתֵיהּ בֵּיהּ. דִּכְתִיב (דברים לג, יא): "בָּרֵךְ ה' חֵילוֹ וּפֹעַל יָדָיו תִּרְצֶה", בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא תַּלְיָא.

תָּא חֲזֵי, כְּתִיב (תהלים קד, כה): "זֶה הַיָּם גָּדוֹל וּרְחַב יָדָיִם שָׁם רֶמֶשׂ וְאֵין מִסְפָּר חַיּוֹת קְטַנּוֹת עִם גְּדֹלוֹת". זֶה הַיָּם גָּדוֹל, דָּא שְׁכִינְתָּא דְּקַיְימָא עֲלֵיהּ דְּיַעֲקֹב כַּד בָּעָא לְאִסְתַּלָּקָא מֵעַלְמָא. וּרְחַב יָדַיִם, דְּהָא כָּל עַלְמָא אִמְלֵי וְאִשְׁתְּלִים וְאִתְצַמְצַם תַּמָּן. שָׁם רֶמֶשׂ וְאֵין מִסְפָּר, דְּכַמָּה מַלְאָכֵי עִלָּאֵי וְקַדִּישָׁאֵי אִשְׁתַּכְחוּ תַּמָּן. חַיּוֹת קְטַנּוֹת עִם גְּדוֹלוֹת, אִלֵּין אִינּוּן י"ב שִׁבָטִין, בְּנוֹי דְּיַעֲקֹב, דְּאִשְׁתַּכָּחוּ בְּהוֹן בִּשְׁלִימוּ. חַד אַיָּלָה, וְחַד זְאֵב, וְחַד אַרְיֵה, וְחַד טָלֶה. אָמַר רִבִּי יִצְחָק, אַרְיֵה חַד, וְטָלֶה חַד, חַד זְאֵב, וְחַד גְּדִי, וְכֵן כֻּלְּהוּ, לְאִשְׁתַּכְּחָא חַיּוֹת קְטַנּוֹת עִם גְּדוֹלוֹת.

רִבִּי יְהוּדָה אָמַר, כֻּלְּהוּ שַׁפִּיר. אֲבָל יְהוּדָה אַרְיֵה, שִׁמְעוֹן שׁוֹר, וְהָא אוּקְמוּהָ חַבְרַיָּיא דַּהֲווּ מַשְׁגִּיחִין דָּא לָקַבֵּל דָּא, דָּא מִימִינָא, וְדָא מִשְּׂמָאלָא. לְתוֹרָא דְּעוֹבָדוֹי בִּישִׁין, אָמְרוּ נְצַיֵּיר אִקּוֹנִין דְּאַרְיֵה בְּקוֹפְטִיהּ, וְיִסְתַּכֵּל בְּדָא וְיִדְחַל מִנֵּיהּ, כָּךְ שִׁמְעוֹן שׁוֹר, יְהוּדָה אַרְיֵה.

שִׁמְעוֹן לָא זָכָה לְבִרְכָאן, אֶלָּא טָפַל לֵיהּ מֹשֶׁה בִּיהוּדָה. כְּתִיב הָכָא (דברים לג, ז): "שְׁמַע ה' קוֹל יְהוּדָה", וּכְתִיב הָתָם (בראשית כט, לג): "כִּי שָׁמַע ה' כִּי שְׂנוּאָה אָנֹכִי". אָמַר רִבִּי יְהוּדָה, שִׁמְעוֹן וְלֵוִי, אֲבוּהוֹן סָלִיק לוֹן לְמֹשֶׁה. אָמַר לֵיהּ רִבִּי יוֹסֵי, מַאי טַעְמָא אֲבוּהוֹן סָלִיק לוֹן לְמֹשֶׁה. אָמַר לֵיהּ, אַף אֲנַן נַסְלִיק לֵיהּ לְבוּצִינָא קַדִּישָׁא עִלָּאָה.

אָתוּ שָׁאֲלוּ לֵיהּ לְרִבִּי שִׁמְעוֹן. אָמַר, כַּמָּה חֲבִיבִין מִלִּין. אַטְפַּח בִּידוֹי וּבָכָה, אָמַר מַאן יְגַלֵּי לָךְ מְהֵימְנָא קַדִּישָׁא, אִסְתַּלַּקְתְּ בְּחַיָּיךְ עַל בְּנֵי נָשָׁא, אִסְתַּלַּקְתְּ בְּמוֹתָךְ, וְאַסְתִּים דְּיוֹקְנָךְ. מַפְתְּחָן דְּמָארַךְ אִתְמַסְרוּ בִּידָךְ תָּדִיר.

תָּא חֲזֵי, יַעֲקֹב הֲוָה לֵיהּ אַרְבַּע נָשִׁין, וְאוֹלִיד בְּנִין מִכֻּלְּהוּ,

[רלו:] (קצט-ר; יום שני)

וְאִסְתַּלִּיק בִּנְשׁוּי. כַּד בָּעָא יַעֲקֹב לְאִסְתַּלָּקָא, שְׁכִינְתָּא קָיְימֵי עֲלוֹי, בָּעָא לְבָרוּכֵי לְאִלֵּין, וְלָא יָכִיל, מִקַּמֵּי שְׁכִינְתָּא דְּדָחִיל. אָמַר, הֵיךְ אַעְבִּיד, דְּהָא תַּרְוַוייהוּ מִסְטָרָא דְּדִינָא קַשְׁיָא קָא אַתְיָין. אִי אַתְקִיף בִּשְׁכִינְתָּא לָא יָכִילְנָא, דְּהָא אַרְבַּע נָשִׁין הֲווּ לִי, וְאִשְׁתַּלִּימְנָא בְּהוֹן. אֶלָּא אֲסַלֵּק לוֹן לְמָארֵי דְּבֵיתָא, דְּהָא בֵּיתָא בִּרְעוּתֵיהּ קָיְימָא, וּמַה דְּבָעֵי יַעֲבִיד.

כָּךְ יַעֲקֹב אָמַר, חוּלָקִין דִּנְשִׁין וּבְנִין הָא נָסְבִית בְּהַאי עַלְמָא, וְאִשְׁתַּלַּמְנָא, הֵיךְ אַתְקִיף בְּמַטְרוֹנִיתָא יַתִּיר, אֶלָּא אֲסַלֵּק מִלִּין לְמָארֵי מַטְרוֹנִיתָא, וְהוּא יַעֲבִיד מַה דְּבָעֵי, וְלָא יִדְחַל.

תָּא חֲזֵי, מַה כְּתִיב (דברים לג, א): "וְזֹאת הַבְּרָכָה אֲשֶׁר בֵּרַךְ מֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים", מָארֵיהּ דְּבֵיתָא, מָארֵיהּ דְּמַטְרוֹנִיתָא. כְּמָה דִּכְתִיב (במדבר ל, יד): "אִישָׁהּ יְקִימֶנּוּ וְאִישָׁהּ יְפֵרֶנּוּ". דְּהָא (שם ז, א): "כַּלּוֹת מֹשֶׁה" כְּתִיב. וְעַל דָּא, מֹשֶׁה בָּרִיךְ מַאן דְּבָעָא וְלָא דָּחִיל, כִּדְאוּקִימְנָא. וּבְגִין כָּךְ אָמַר יַעֲקֹב, הָא חָמֵינָן דְּבָנַי אִלֵּין בִּסְטָרָא דִּדִינָא קַשְׁיָא, וַיְיתֵי מָארֵיהּ דְּבֵיתָא וִיבָרֵךְ לוֹן.

מֹשֶׁה וַדַּאי אִישׁ הָאֱלֹהִים הָיָה, וּרְעוּתֵיהּ עָבִיד בְּבֵיתֵיהּ, כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר אִישָׁהּ יְקִימֶנּוּ. הָדָא הוּא דִּכְתִיב (במדבר י, לה): "וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה קוּמָה ה'". וְאִישָׁהּ יְפֵרֶנּוּ. הָדָא הוּא דִּכְתִיב (שם, לו): "וּבְנֻחֹה יֹאמַר שׁוּבָה ה'". וַדַּאי רְעוּתֵיהּ עָבַד מָארֵיהּ דְּבֵיתָא וְלֵית דְּיִמְחֵי בִּידֵיהּ. כְּבַר נָשׁ דְּגָזַר עַל אִנְתְּתֵיהּ, וְעָבְדָא רְעוּתֵיהּ. וְעַל דָּא יַעֲקֹב אַף־עַל־גַּב דְּהַוָּה אָחִיד בְּאִילָנָא דְּחַיֵּי, לָא הַוָּה מָארֵי דְּבֵיתָא, אֶלָּא לְתַתָּא, מֹשֶׁה הוּא לְעֵילָּא, בְּגִין כָּךְ סָלִיק לוֹן לְמָארֵיהּ דְּבֵיתָא.

"בְּסוֹדָם אַל תָּבֹא נַפְשִׁי" וְגוֹ' (בראשית מט, ו), רִבִּי אַבָּא פָּתַח וְאָמַר (תהלים כה, יד): "סוֹד יְיָ לִירֵאָיו" וְגוֹ'. סוֹד יְיָ לִירֵאָיו, רָזָא עִלָּאָה דְּאוֹרַיְיתָא, לָא יָהִיב קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶלָּא לְאִינּוּן דַּחֲלֵי חַטָּאָה. וּמַאן דְּאִינּוּן דַּחֲלֵי חַטָּאָה, אִתְגְּלִי לוֹן רָזָא עִלָּאָה דְּאוֹרַיְיתָא. וּמַאן אִיהוּ רָזָא עִלָּאָה דְּאוֹרַיְיתָא, הֱוֵי אֵימָא דָּא אָת קַיָּימָא קַדִּישָׁא, דְּאִקְרֵי סוֹד יְיָ בְּרִית קֹדֶשׁ.

שִׁמְעוֹן וְלֵוִי, אַטְרְחוּ גַּרְמַיְיהוּ עַל הַאי סוֹד, בְּאַנְשֵׁי שְׁכֶם, דְּיִגְזְרוּן גַּרְמַיְיהוּ וְיִקַּבְּלוּי עֲלוֹן הַאי סוֹד. וּקְרָא אַסְהִיד, בְּמִרְמָה. תּוּ בְּעוֹבָדָא דְּזִמְרִי בֶּן סָלוּא, דְּפָסַל הַאי סוֹד. וְיַעֲקֹב אָמַר בְּסוֹדָם אַל תָּבֹא נַפְשִׁי. מַאי נַפְשִׁי. דָּא נַפְשָׁא דְּעָאֲלַת וְאִתְאַחֲדַת בִּבְרִית עִלָּאָה לְעֵילָּא, וְאִקְרֵי נֶפֶשׁ צְרוּרָא דְּחַיֵּי.

בְּקְהָלָם אַל תֵּחַד כְּבוֹדִי. הָא אוּקְמוּהָ, כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר (במדבר טז, יט): "וַיַּקְהֵל עֲלֵיהֶם קֹרַח". אַל תֵּחַד כְּבוֹדִי, דָּא כְּבוֹד יִשְׂרָאֵל סְתָם. וְעַל דָּא לָא בָּרִיךְ לוֹן אֲבוּהוֹן, בְּגִין דְּסָלִיק לוֹן לְמֹשֶׁה. רִבִּי חִיָּיא אָמַר, מֵהַנֵּי קְרָאֵי מַשְׁמַע דְּלָא אִתְאַחִיד דָּא בְּדָא, וְאִצְטְרִיךְ הָכִי. וְעַל דָּא אִית בֵּיהּ כֹּלָּא, וְלֵית לָךְ דָּרָא בְּעַלְמָא, דְּלָא נָחֲתָא דִּינָא דִּלְהוֹן לְקַטְרְגָא בְּעַלְמָא וְאַסְגִּיאוּ מְהַדְּרֵי עַל פְּתָחַיְיהוּ דִּבְנֵי נָשָׁא, הֵא לָךְ כֹּלָּא.

"יְהוּדָה אַתָּה יוֹדוּךָ אַחֶיךָ יָדְךָ בְּעֹרֶף אֹיְבֶיךָ" וְגוֹ' (בראשית מט, ח). רִבִּי יוֹסֵי פָּתַח (תהלים קד, יט): "עָשָׂה יָרֵחַ לְמוֹעֲדִים" וְגוֹ'. עָשָׂה יָרֵחַ בְּגִין לְקַדְּשָׁא בֵּיהּ רֵישׁ יַרְחִין, וְרֵישׁ שַׁתִּין. וּלְעָלְמִין סִיהֲרָא לָא נָהִיר אֶלָּא מִשִּׁמְשָׁא, וְכַד שִׁמְשָׁא שַׁלִּיט, סִיהֲרָא לָא שָׁלְטָא. כַּד אִתְכְּנִישׁ שִׁמְשָׁא, כְּדֵין סִיהֲרָא שָׁלְטָא, וְלֵית חוּשְׁבַּן לְסִיהֲרָא אֶלָּא כַּד אִתְכְּנִישׁ שִׁמְשָׁא.

וְתַרְוַוייהוּ עֲבַד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַנְהָרָא. הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (בראשית א, יז): "וַיִּתֵּן אֹתָם אֱלֹהִים בִּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל הָאָרֶץ" וְגוֹ'. וְהָיוּ לְאוֹתוֹת, אִלֵּין שַׁבָּתוֹת, דִּכְתִיב (שמות לא, יג): "כִּי אוֹת הִיא". וּלְמוֹעֲדִים, אִינּוּן יוֹמִין טָבִין. וּלְיָמִים, אִלֵּין רֵישֵׁי יַרְחִין. וּלְשָׁנִים, אִלֵּין רֵישֵׁי שְׁנִין. דְּלֶהוֹן אוּמּוֹת הָעוֹלָם עָבְדִין חֶשְׁבַּן לְשִׁמְשָׁא, וְיִשְׂרָאֵל לְסִיהֲרָא.

וְאָזְלָא הָא, כִּי הָא דְּאָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר, כְּתִיב (ישעיה ט, ב): "הִרְבִּיתָ הַגּוֹי לוֹ הִגְדַּלְתָּ הַשִּׂמְחָה". הִרְבִּיתָ הַגּוֹי, אִלֵּין יִשְׂרָאֵל, דִּכְתִיב בְּהוּ (דברים ד, ז): "כִּי מִי גּוֹי גָּדוֹל". וּכְתִיב (דברי הימים א' יז, כא): "גּוֹי אֶחָד בָּאָרֶץ". לוֹ, בִּגִינֵיהּ. הִגְדַּלְתָּ הַשִּׂמְחָה, דָּא סִיהֲרָא, דְּאִתְרְבִיאַת בִּנְהוֹרָא בִּגִינֵיהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל. אוּמּוֹת הָעוֹלָם לְשִׁמְשָׁא, וְיִשְׂרָאֵל לְסִיהֲרָא, הֵי מִנַּייהוּ עָדִיף. וַדַּאי סִיהֲרָא

[רלז.] (רא-רב; יום שלישי)

לְעֵילָא, וְשִׁמְשָׁא דְּאוּמּוֹת הָעוֹלָם, תְּחוֹת הַאי סִיהֲרָא הוּא, וְהַהוּא שִׁמְשָׁא מֵהַאי סִיהֲרָא נָהִיר.

חָמֵי מַה בֵּין יִשְׂרָאֵל, לְהוּ. יִשְׂרָאֵל אֲחִידוּ בְּסִיהֲרָא, וְאִשְׁתַּלְשְׁלוּ בְּשִׁמְשָׁא עִלָּאָה, וְאִתְאַחֲדוּ בְּאַתַר דְּנְהִירָא מְשִׁמְשָׁא עִלָּאָה, וּמִתְדַּבְּקָן בֵּיהּ, דִּכְתִיב (דברים ד, ד): "וְאַתֶּם הַדְּבֵקִים בַּיי אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כֻּלְּכֶם הַיּוֹם".

יְהוּדָה אַתָּה וְגוֹ'. רִבִּי שִׁמְעוֹן אָמַר, מַלְכוּ לִיהוּדָה אִתְקַיִּים, וְהַיְינוּ דְּאַמְרִינָן, מַאי דִּכְתִיב (בראשית כט, לה): "הַפַּעַם אוֹדֶה אֶת ה'", בְּגִין דְּאִיהוּ רְבִיעָאָה, אוֹדֶה אֶת ה', בְּגִין דְּאִיהוּ רַגְלָא רְבִיעָאָה לְכָרְסְיָא. יה"ו, דָּא רְשִׁימָא דִּשְׁמָא עִלָּאָה, וּבְמָה אִשְׁתְּלִים, בְּה"א, וְהַיְינוּ ה"א בַּתְרָאָה דִּשְׁמָא קַדִּישָׁא. שְׁמָא קַדִּישָׁא שְׁלִים בְּאַתְווֹי, וְקֶשֶׁר דְּאָחִיד לוֹן, עַל דָּא יוֹדוּךָ אַחֶיךָ, דְּמַלְכוּ לָךְ אִתְחֲזָיָא לְאִתְקַיְּימָא וַדַּאי. "וִיהוּדָה עַד רָד עִם אֵל וְעִם קְדוֹשִׁים נֶאֱמָן" (הושע יב, א), מַאן קְדוֹשִׁים, אִלֵּין קְדוֹשִׁים עֶלְיוֹנִין, דְּכֻלְּהוּ אוֹדָן לְגַבֵּיהּ, וְשַׁוְיוּהָ נֶאֱמָן, בְּגִין כָּךְ הוּא קַדְמָאָה בְּכוּלָּא, הוּא מַלְכָּא עַל כֻּלָּא.

רִבִּי שִׁמְעוֹן פָּתַח וְאָמַר (תהלים מה, יד): "כָּל כְּבוּדָּה בַת מֶלֶךְ פְּנִימָה". כָּל כְּבוּדָּה, דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, כְּבוּדָּה, בְּגִין דְּאִיהוּ כָּבוֹד, דָּא עַל דָּא, דָּא דָּכָר, וְדָא נוּקְבָא, וְאִתְקְרֵי כְּבוּדָּה. בַּת מֶלֶךְ, הַיְינוּ בַּת שֶׁבַע, בַּת קוֹל דְּאִיהוּ קוֹל גָּדוֹל, וְהַאי מֶלֶךְ עִלָּאָה הוּא. פְּנִימָה, בְּגִין דְּאִית מֶלֶךְ דְּלָאו אִיהוּ לְגַו כַּוָּותֵיהּ, וְהַאי כְּבוּדָּה בַּת מֶלֶךְ.

"מְמִשְׁבְּצוֹת זָהָב לְבוּשָׁהּ", בְּגִין דְּאִתְלַבְּשַׁת וְאִתְאַחֲדַת בִּגְבוּרָתָא עִלָּאָה, וְהַאי, אוּף נְמֵי מֶלֶךְ אִקְרֵי, וּבְגִינָהּ קָיְימָא אַרְעָא. אֵימָתַי, בְּשַׁעְתָּא דְּאִתְאַחֲדַת בְּמִשְׁפָּט. כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר (משלי כט, ד): "מֶלֶךְ בְּמִשְׁפָּט יַעֲמִיד אָרֶץ". וְדָא קְרִינָן מַלְכוּ דִּשְׁמַיָּא, וִיהוּדָה אִתְאַחִיד בָּהּ, וְיָרִית מַלְכוּתָא דִּבְאַרְעָא.

רִבִּי יְהוּדָה וְרִבִּי יִצְחָק הֲווּ קָאָזְלֵי בְּאָרְחָא. אָמַר רִבִּי יִצְחָק, נִפְתַּח בְּמִלֵּי דְּאוֹרַיְיתָא וְנֵיזִיל. פָּתַח רִבִּי יִצְחָק וְאָמַר (בראשית ג, כד): "וַיְגָרֶשׁ אֶת הָאָדָם וַיַּשְׁכֵּן מִקֶּדֶם לְגַן עֵדֶן" וְגוֹ'. הַאי קְרָא אוּקְמוּהָ חַבְרַיָּיא. אֲבָל וַיְגָרֶשׁ, כְּבַר נָשׁ דְּגָרִישׁ לְאִנְתְּתֵיהּ, אֶת הָאָדָם דַּיְיקָא.

תָּא חֲזֵי, רָזָא דִּמְלָה, אָדָם בְּמָה דְּחָטָא אִתְפַּס, וְגָרִים מוֹתָא לֵיהּ

וּלְכָל עַלְמָא, וְגָרִים לְהַהוּא אִילָנָא דְּחָטָא בֵּיהּ תֵּירוּכִין, לְאִתְרְכָא בֵּיהּ, וּלְאִתְתָּרְכָא בִּבְנוֹי לְעָלְמִין. הֲדָא הוּא דִּכְתִיב, וַיְגָרֶשׁ אֶת הָאָדָם, אֶת דַּייְקָא, כְּמָה דִּכְתִיב (ישעיה ו, א): "וָאֶרְאֶה אֶת ה'". אוֹף הָכִי אֶת הָאָדָם.

וַיַּשְׁכֵּן מִקֶּדֶם לְגַן עֵדֶן וְגוֹ', הַאי לְתַתָּא. וּכְמָה דִּכְרוּבִים לְעֵילָּא, אִית כְּרוּבִים לְתַתָּא, וְהַאי אִילָנָא אַשְׁרֵי עֲלַייְהוּ. וְאֶת לַהַט הַחֶרֶב הַמִּתְהַפֶּכֶת, אִינּוּן טָפְסֵי דְּשַׁלְהוֹבֵי דְּאֶשָּׁא, מֵהַהוּא חַרְבָּא דְּמִתְלַהֲטָא. הַמִּתְהַפֶּכֶת, דָּא הַאי חַרְבָּא, דְּיָנְקָא בִּתְרֵין סִטְרִין, וְאִתְהַפְכָא מִסִּטְרָא דָּא לְסִטְרָא אָחֳרָא.

דָּבָר אַחֵר הַמִּתְהַפֶּכֶת, דָּא לַהַט אִינּוּן טָפְסֵי דְּשַׁלְהוֹבָא דְּקָאֲמָרָן, דְּמִתְהַפְכָן לְזִמְנִין גּוּבְרִין וּלְזִמְנִין נָשִׁין, וּמִתְהַפְכָן מְדוּכְתַּייְהוּ לְכֹלָּא. וְכָל דָּא, לִשְׁמֹר אֶת דֶּרֶךְ עֵץ הַחַיִּים. מַאן דֶּרֶךְ, כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר, (ישעיה מג, טז): "הַנּוֹתֵן בַּיָּם דֶּרֶךְ".

אָמַר רִבִּי יְהוּדָה שַׁפִּיר, וְהָכִי הוּא וַדַּאי, דְּגָרִים אָדָם לְהַהוּא אִילָנָא דְּחָטָא בֵּיהּ לְאִתְרְכָא, וְאַפִּילּוּ שְׁאָר בְּנֵי עַלְמָא נָמֵי, כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר (ישעיה נ, א): "וּבְפִשְׁעֵיכֶם שֻׁלְּחָה אִמְּכֶם", אֲבָל שַׁפִּיר קָאֲמַרְתְּ, דְּהָא מִדּוּכְתֵּיהּ מַשְׁמַע, דִּכְתִיב וַיְגָרֶשׁ אֶת הָאָדָם, בִּגִין דְּדָא שְׁלִימוּ דְּאָדָם הוּא.

וּמֵהַהוּא יוֹמָא אִתְפְּגִים סִיהֲרָא, עַד דְּאָתָא נֹחַ וְעָאל בְּתִיבְתָּא. אָתוּ חַיְיבַיָּא וְאִתְפְּגִים. עַד דְּאָתָא אַבְרָהָם, וְקַיְימָא בִּשְׁלִימוּ דְּיַעֲקֹב וּבְנוֹי. וְאָתָא יְהוּדָה וְאָחִיד בֵּיהּ, וְאִתְקַף בְּמַלְכוּתָא, וְאַחְסִין לֵיהּ אַחְסָנַת עָלְמִין, הוּא וְכָל בְּנוֹי בַּתְרוֹי, הֲדָא הוּא דִּכְתִיב, יְהוּדָה אַתָּה יוֹדוּךָ אַחֶיךָ. וַדַּאי בְּשַׁעְתָּא דְּקָיְימוּ יִשְׂרָאֵל עַל יַמָּא, דִּכְלְהוּ אוֹדוּ לֵיהּ, וְנָחֲתוּ אֲבַתְרֵיהּ בְּיַמָּא.

יָדְךָ בְּעֹרֶף אוֹיְבֶיךָ, כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר (שופטים א, ב): "יְהוּדָה יַעֲלֶה". יִשְׁתַּחֲוּ לְךָ בְּנֵי אָבִיךָ, כְּלָלָא דְּכָל אִינּוּן שְׁאָר שִׁבְטִין, בִּגִין דָּא בְּנֵי אָבִיךָ, וְלָא בְּנֵי אִמֶּךָ. בְּנֵי אָבִיךָ, הָא כִּלְהוּ שְׁאָר שִׁבְטִין, דְּאַף־עַל־גַּב דְּאִתְפְּלִיג לְתֵרִין מַלְכְוָון, כַּד הֲווּ סָלְקִין לִירוּשָׁלַם, הֲווּ סְגִידִין וְכָרְעָן לְמַלְכָּא דְּבִירוּשָׁלַם, בִּגִין דְּמַלְכוּתָא דִּירוּשָׁלַם,

[רלז:] (רג-רד; יום רביעי)

מִמַּלְכוּתָא קַדִּישָׁא מִנַּיהּ הַוָה.

יִשְׂתַּחֲוּוּ לְךָ, וְלָא כְּתִיב וְיִשְׂתַּחֲווּ, דְּאִי כְּתִיב וְיִשְׂתַּחֲווּ, לְאוֹסָפָא לִשְׁאָר עַמִּין. וְיִשְׂתַּחֲווּ לָא כְּתִיב, אֶלָּא בִּזְמָנָא דְּיֵיתֵי מַלְכָּא מְשִׁיחָא, דִּכְתִיב (ישעיה מט, ז): "שָׂרִים וְיִשְׂתַּחֲווּ", הַשְׁתָּא דְּאָמַר יִשְׂתַּחֲווּ, לְאַחֲזָאָה דְּיִשְׂרָאֵל כֻּלְּהוּ בִּלְחוֹדַיְיהוּ, כֻּלְּהוּ יִפְלְחוּן לְרֵישָׁא דְּגוּלָה, לְרֹאשׁ דְּבֶבֶל, וְלָא שְׁאָר עַמִּין.

גּוּר אַרְיֵה יְהוּדָה, בְּקַדְמִיתָא גּוּר, וּלְבָתַר אַרְיֵה, וְרָזָא דְּמִלָּה בְּקַדְמִיתָא נַעַר, וּלְבָתַר אִישׁ, (שמות טו, ג) "יְיָ אִישׁ מִלְחָמָה". "מִטֶּרֶף בְּנִי עָלִיתָ", מַאי מִטֶּרֶף. לְאַכְלָלָא מַלְאַךְ הַמָּוֶת, דְּאִיהוּ קָיְימָא עַל טֶרֶף, לְשֵׁיצָאָה בְּנֵי עַלְמָא, וְלָא מְשֵׁזִיב. כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר (מיכה ה, ז): "וְטָרַף וְאֵין מַצִּיל". וּמֵהַהוּא טֶרֶף אִסְתַּלְּקַת שְׁכִינְתָּא.

כָּרַע, בְּגָלוּתָא דְּבָבֶל. רָבַץ, בְּגָלוּתָא דֶּאֱדוֹם. כְּאַרְיֵה, דְּאִיהוּ תַּקִּיפָא. וּכְלָבִיא, דְּאִיהוּ תַּקִּיפָא יַתִּיר. כָּךְ יִשְׂרָאֵל תַּקִּיפִין אינון. דִּבְנֵי עַלְמָא עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת מְפַתְּיִן וְדָחֲקִין לוֹן, וְאִינוּן קָיְימֵי בְּדָתֵיהוֹן וּבְנִימוּסֵיהוֹן כְּאַרְיֵה וּכְלָבִיא. כָּךְ שְׁכִינְתָּא, דְּאַף־עַל־גַּב דִּכְתִיב (עמוס ה, ב): "נָפְלָה לֹא תוֹסִיף קוּם בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל", הִיא תַּקִּיפָא כְּאַרְיֵה וּכְלָבִיא בְּהַאי נְפִילָה. מַה אַרְיֵה וְלָבִיא לָא נָפְלִין, אֶלָּא בְּגִין לְמִטְרַף טַרְפָּא וּלְשַׁלְטָאָה, דְּהָא מֵרָחִיק אָרַח טַרְפֵּיהּ, וּמִשַּׁעְתָּא דְּאָרַח נָפַל, וְלָא קָם עַד דְּדָלִיג עַל טַרְפֵּיהּ וְאָכִיל לָהּ. כָּךְ שְׁכִינְתָּא לָא נָפְלָה אֶלָּא כְּאַרְיֵה וּכְלָבִיא, בְּגִין לְנַקָּמָא מֵעַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת, וּלְדַלְגָּא עֲלַיְיהוּ. כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר (ישעיה סג, א): "צֹעֶה בְּרֹב כֹּחוֹ".

מִי יְקִימֶנּוּ, הוּא לָא יָקוּם לְנַקָּמָא מִנַּיְיהוּ נוּקְמָא זְעֵירָא, אֶלָּא מִי יְקִימֶנּוּ. מִי, כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר (מיכה ב, יג): "מִי יִרְפָּא לָךְ", וְהוּא אִיהוּ עַלְמָא עִלָּאָה, דְּבֵיהּ שָׁלְטָנוּתָא לְאִתְקָפָא לְכֹלָּא. וּכְתִיב (איוב לח, כט): "מִבֶּטֶן מִי יָצָא הַקָּרַח" וְאוּקְמוּהָ.

לֹא יָסוּר שֵׁבֶט מִיהוּדָה וְגוֹ', אוּקְמוּהָ חַבְרַיָּא, אֲבָל עַד כִּי יָבֹא שִׁיל"ה בְּה"א, בְּגִין דְּשְׁאַר בְּנֵי,

לְאַחֲזָאָה הָכָא רָזָא דִשְׁמָא קַדִּישָׁא י״ה, בְּאַתַר אָחֳרָא שִׁילוּ בְּלָא ה׳, בְּאַתַר אָחֳרָא שִׁלּוּ בְּלָא י׳, וְהָכָא שִׁילּ״ה בְּיוּ״ד ה״א, רָזָא דִשְׁמָא קַדִּישָׁא עִלָּאָה, דִּשְׁכִינְתָּא תָּקוּם בִּשְׁמָא דִּי״ה וְאִיהוּ רָזָא דִּי׳, כִּדְקָאַמְרִינָן.

אִסְרִי לַגֶּפֶן עִירָה וְלַשֹּׂרֵקָה בְּנִי אֲתָנוֹ וגו׳. רִבִּי חִיָּיא פָּתַח (תהלים קכא, ז): ״ה׳ יִשְׁמָרְךָ מִכָּל רָע יִשְׁמֹר אֶת נַפְשֶׁךָ״, כֵּיוָן דְּאָמַר ה׳ יִשְׁמָרְךָ מִכָּל רָע, אַמַּאי יִשְׁמֹר אֶת נַפְשֶׁךָ. אֶלָּא ה׳ יִשְׁמָרְךָ מִכָּל רָע, בְּהַאי עַלְמָא. יִשְׁמֹר אֶת נַפְשֶׁךָ בְּהַהוּא עַלְמָא.

שְׁמִירָה דְּהַאי עַלְמָא הוּא, לְמֶהֱוֵי נָטִיר בַּר נָשׁ מִכַּמָּה זִינִין בִּישִׁין מְקַטְרְגִין, דְּאָזְלִין לְקַטְרְגָא בְּנֵי נָשָׁא בְּעַלְמָא, וּלְאִתְדַּבְקָא בְּהוּ. בְּהַהוּא עַלְמָא מַאי הוּא, כְּמָה דְּאָמְרָן. כַּד נָפִיק בַּר נָשׁ מֵהַאי עַלְמָא, אִי אִיהוּ זָכֵי, נִשְׁמָתָא דִּילֵיהּ סָלְקָא וְאִתְעַטְּרַת בְּאַתְרֵיהּ. וְאִי לָא, כַּמָּה חֲבִילִין טְרִיקִין אִזְדַּמְּנָן, לְאִנְגְּדָא לֵיהּ לַגֵּיהִנֹּם, וּלְאִמְסְרָא לֵיהּ בִּידָא דְּדוּמָה, דְּאִתְמַסְּרָא לְמִמַּנָּא עַל גֵּיהִנֹּם, וּתְלֵיסַר אֶלֶף רִבּוֹא מִמַּנָּן עִמֵּיהּ, וְכֻלְּהוּ אִזְדַּמְּנָן עַל נַפְשַׁיְיהוּ דְּחַיָּיבַיָּא.

תָּא חֲזֵי, שִׁבְעָה מָדוֹרִין אִית בֵּיהּ בַּגֵּיהִנֹּם, וְשִׁבְעָה פְּתְחִין. וְנִשְׁמָתָא דְּחַיָּיבַיָּא עָאלַת, וְכַמָּה טְרִיקִין, טְהִירִין, נְטוּרֵי תַּרְעֵי, וְעַלַיְיהוּ חַד מְמַנָּא בְּכָל תַּרְעָא וְתַרְעָא, וְנִשְׁמַתְהוֹן דְּחַיָּיבַיָּא אִתְמַסְרוּן לְאִינּוּן מְמַנָּן, עַל יְדָא דְּדוּמָה. כֵּיוָן דְּאִתְמַסְרָן בִּידַיְיהוּ, סָתְמִין תַּרְעִין דְּאֶשָּׁא דְּמִלַּהֲטָא.

דְּהָא תַּרְעִין בָּתַר תַּרְעִין הֲווּ, תַּרְעִין כֻּלְּהוּ פְּתִיחִין וּסְתִימִין, אִינּוּן דִּלְבַר פְּתִיחִין, דִּלְגוֹ סְתִימִין. וּבְכָל שַׁבָּת וְשַׁבָּת כֻּלְּהוּ פְּתִיחִין, וְנָפְקִין חַיָּיבַיָּא עַד אִינּוּן פְּתְחִין דִּלְבַר, וּפָגְעִין נְשָׁמָתִין אָחֳרָנִין, דְּמִתְעַכְּבִין בְּפְתְחִין דִּלְבַר. כַּד נָפַק שַׁבַּתָּא, כְּרוֹזָא קָאֵי בְּכָל פְּתְחָא וּפְתְחָא, וְאָמַר (תהלים ט, יח): ״יָשׁוּבוּ רְשָׁעִים לִשְׁאוֹלָה״ וגו׳.

תָּא חֲזֵי, נִשְׁמָתִין דְּצַדִּיקַיָּיא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נָטִיר לוֹן, דְּלָא יִתְמַסְּרוּן בִּידָא דְּדוּמָה, דְּהוּא מְמַנָּא, הָדָא הוּא דִּכְתִיב, יִשְׁמָר צֵאתְךָ וּבוֹאֶךָ וּכְתִיב יִשְׁמֹר אֶת נַפְשֶׁךָ.

[רלח.] (רה-רו; יום חֲמִישִׁי)

"אִסְרִי לַגֶּפֶן עִירָה". מַאי גֶּפֶן, דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, כְּמָא דְאַתְּ אָמַר (תהלים פ, ט): "גֶּפֶן מִמִּצְרַיִם תַּסִּיעַ". וּכְתִיב (תהלים קכח, ג): "אֶשְׁתְּךָ כְּגֶפֶן פֹּרִיָה", אֶשְׁתְּךָ, כְּהַאי גֶּפֶן קַדִּישָׁא. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי, הַאי גֶּפֶן דִּמְבָרְכִינָן בֵּיהּ בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן. בּוֹרֵא, הַיְינוּ דִּכְתִיב, עֵץ עוֹשֶׂה פְּרִי. פְּרִי הַגֶּפֶן, דָּא עֵץ פְּרִי. עוֹשֶׂה פְּרִי, דְּכַר, עֵץ פְּרִי דָּא נוּקְבָא. בְּגִינֵי כָּךְ, בּוֹרֵא פְּרִי הַגֶּפֶן דָּא דְּכַר וְנוּקְבָא כַּחֲדָא.

"אִסְרִי לַגֶּפֶן עִירָה", דָּא מַלְכָּא מְשִׁיחָא, דְּזַמִּין לְשַׁלְטָאָה עַל כָּל חֵילֵי עַמְמַיָּא, חֵילִין דִּי מְמַנָּן עַל עַמִּין עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת, וְאִינוּן תּוּקְפָּא דִּלְהוֹן לְאִתְתַּקָּפָא, וְזַמִּין מַלְכָּא מְשִׁיחָא לְאִתְגַּבְּרָא עֲלַיְיהוּ.

בְּגִין דְּהַאי גֶּפֶן, שַׁלִּיט עַל כָּל אִלֵּין כְּתְרִין תַּתָּאִין, דְּשָׁלְטֵי בְּהוּ עַמְמַיָּא עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת, הַאי נָצַח לְעֵילָּא. יִשְׂרָאֵל, דְּאִינוּן שֹׁרֶשׁ, יְשֵׁיצוּן וְיִנָּצְחוּן חֵילִין אָחֳרָנִין לְתַתָּא, וְעַל כֻּלְּהוּ יִתְגַּבַּר מַלְכָּא מְשִׁיחָא. הֲדָא הוּא דִּכְתִיב (זְכַרְיָה ט, ט): "עָנִי וְרֹכֵב עַל חֲמוֹר וְעַל עַיִר". עַיִר וַחֲמוֹר תְּרֵין כְּתְרִין אִינוּן, דְּשָׁלְטֵי בְּהוּ עַמְמַיָּא עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת, וְאִינוּן מִסְטַר שְׂמָאלָא סִטְרָא דְּחוֹל.

וּמַה דְּאָמַר עָנִי, וְכִי מַלְכָּא מְשִׁיחָא עָנִי אִקְרֵי. אֶלָּא הָכִי אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן, בְּגִין דְּלֵית לֵיהּ מִדִּילֵיהּ וְקָרִינָן לֵיהּ מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחַ. דָּא הוּא סִיהֲרָא קַדִּישָׁא לְעֵילָּא, דְּלֵית לָהּ נְהוֹרָא אֶלָּא מִשִּׁמְשָׁא.

מַלְכָּא מְשִׁיחָא דָּא, יִשְׁלוֹט בְּשָׁלְטָנֵיהּ, יִתְיַיחֵד בְּדוּכְתֵּיהּ, וּכְדֵין (שם): "הִנֵּה מַלְכֵּךְ יָבֹא לָךְ", סְתָם. אִי לְתַתָּא עָנִי הוּא, דְּהָא בְּסִטְרָא דְּסִיהֲרָא הוּא. אִי לְעֵילָּא עָנִי, אַסְפַּקְלַרְיָא דְּלָא נָהֲרָא. לֶחֶם עֹנִי. וְעִם כָּל דָּא, רוֹכֵב עַל חֲמוֹר וְעַל עַיִר, תּוּקְפָּא דְּעַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת, לְאַכְפְיָא תְּחוֹתֵיהּ, וְיִתְתַּקַּף קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּדוּכְתֵּיהּ.

"כִּבֵּס בַּיַּיִן לְבוּשׁוֹ", כְּמָא דְאַתְּ אָמַר (ישעיה סג, א): "מִי זֶה בָּא מֵאֱדוֹם חֲמוּץ בְּגָדִים מִבָּצְרָה", וּכְתִיב (שם, ג): "פּוּרָה דָּרַכְתִּי לְבַדִּי" וְגוֹ'. כִּבֵּס בַּיַּיִן דָּא סִטְרָא גְּבוּרָה, דִּינָא קַשְׁיָא, לְמֶהֱוֵי עַל עַמְמַיָּא עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת, "וּבְדָם עֲנָבִים סוּתֹה", דָּא אִילָנָא לְתַתָּא, בֵּי דִּינָא

דְּאִקְרֵי עֲנָבִים, וְיֵינָא אִתְמָסַר בְּדַם עֲנָבִים, בְּגִין לְאִתְלַבְּשָׁא בְּתַרְוַוְיִהוּ, לְתַבְרָא תְּחוֹתֵיהּ כָּל שְׁאָר עַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת וּמַלְכִין דְּעַלְמָא.

רִבִּי יוֹסֵי פָּתַח וְאָמַר. אִסְרִי לַגֶּפֶן עִירָהּ. וּכְתִיב (בְּרֵאשִׁית מ, י): "וּבַגֶּפֶן שְׁלֹשָׁה שָׂרִיגִם וְהִיא כְּפֹרַחַת עָלְתָה נִצָּהּ". תָּא חֲזֵי, כַּמָּה אֲטִימִין אִינּוּן בְּנֵי נָשָׁא, דְּלָא יָדְעִין וְלָא מַשְׁגִּיחִין בִּיקָרָא דְּמָארֵיהוֹן, וְלָא מִסְתַּכְּלֵי בְּמִלֵּי דְּאוֹרַיְתָא, וְלָא יָדְעֵי אָרְחַיְיהוּ בְּמָה יִתְפְּסוּן. דִּכְתִיב (משלי ד, יט): "דֶּרֶךְ רְשָׁעִים כָּאֲפֵלָה לֹא יָדְעוּ בַּמֶּה יִכָּשְׁלוּ".

בְּזִמְנָא קַדְמָאָה הֲוָת נְבוּאָה שַׁרְיָא עֲלַיְיהוּ דִּבְנֵי נָשָׁא, וְהַוּוּ יָדְעִין וּמִסְתַּכְּלֵי לְמִנְדַּע בִּיקָרָא עִלָּאָה. כֵּיוָן דְּפָסְקָא נְבוּאָה מִנַּיְיהוּ, הַוּוּ מִשְׁתַּמְּשֵׁי בְּבַת קוֹל. הַשְׁתָּא פָּסְקָא נְבוּאָה וּפָסְקָא בַּת קוֹל, וְלָא מִשְׁתַּמְּשֵׁי בְּנֵי נָשָׁא אֶלָּא בְּחֶלְמָא.

וְחֶלְמָא דַּרְגָּא תַּתָּאָה הוּא לְבַר, דְּהָא תָּנִינָן חֶלְמָא אֶחָד מִשִּׁשִּׁים לִנְבוּאָה. מַאי טַעְמָא, בְּגִין דְּאַתְיָיא מִדַּרְגָּא שְׁתִיתָאָה לְתַתָּא, וְהָא אִתְּמַר. תָּא חֲזֵי, חֶלְמָא לְכֹלָּא אִתְחֲזֵי, בְּגִין דְּחֶלְמָא מִסְטַר שְׁמָאלָא אַתְיָיא, וְנָחִית בְּכַמָּה דַּרְגִּין, וְאִתְחֲזֵי חֶלְמָא, אֲפִלּוּ לְחַיָּיבַיָּא. וַאֲפִלּוּ לְעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת.

בְּגִין דִּזְמִנִין נָקְטִין חֶלְמָא וְשָׁמְעִין הַנֵּי זִינֵי בִּישִׁין, וּמוֹדְעִין לִבְנֵי נָשָׁא, מִנַּיְיהוּ דְּחַיְיכֶן בִּבְנֵי נָשָׁא, וּמוֹדִיעִין לוֹן מִלִּין כְּדִיבִין. וּלְזִמְנִין מְלִין דְּקִשׁוֹט דְּשָׁמְעִין. וּלְזִמְנִין דְּאִינּוּן שְׁלוּחִין לְחַיָּיבַיָּא, וּמוֹדְעֵי לוֹן מִלִּין עִלָּאִין.

הַאי רָשָׁע מַאי כְּתִיב בֵּיהּ, חָמָא חֶלְמָא דְּקִשׁוֹט, דִּכְתִיב "וּבַגֶּפֶן שְׁלֹשָׁה שָׂרִיגִים". מַאי גֶּפֶן. דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, דִּכְתִיב (תהלים פ, טו): "הַבֵּט מִשָּׁמַיִם וּרְאֵה וּפְקֹד גֶּפֶן זֹאת". מִשָּׁמַיִם, דְּהָא מֵאַתַר דָּא אִתְרַמֵּי, כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר (איכה ב, א): "הִשְׁלִיךְ מִשָּׁמַיִם אֶרֶץ". וּפְקוֹד גֶּפֶן זֹאת, גֶּפֶן דְּהִיא זֹאת, וַדַּאי.

שְׁלֹשָׁה שָׂרִיגִים, כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר (בְּרֵאשִׁית כט, ב): "שְׁלֹשָׁה עֲדָרֵי צֹאן רֹבְצִים עָלֶיהָ". וְהִיא כְּפוֹרַחַת, דִּכְתִיב (מְלָכִים א׳ ה, י): "וַתֵּרֶב חָכְמַת שְׁלֹמֹה", דְּאִתְנְהִיר סִיהֲרָא. עָלְתָה נִצָּהּ, דָּא יְרוּשָׁלַם דִּלְתַתָּא.

דָּבָר אַחֵר, עָלְתָה נִצָּהּ, לְעֵילָּא, הַהוּא דַּרְגָּא דְּקַיְימָא עֲלָהּ וְיָנִיק לָהּ, כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר (בְּרֵאשִׁית א, יא):

[רלח:] (רז-רח; יום ששי)

"אֲשֶׁר זָרְעוּ בּוֹ עַל הָאָרֶץ". הִבְשִׁילוּ אַשְׁכְּלוֹתֶיהָ עֲנָבִים, לְנַטָּרָא בְּהוּ יַיִן דְּמִנְטָרָא.

חָמֵי כַּמָּה חָמָא הַהוּא רָשָׁע. מַה כְּתִיב (בְּרֵאשִׁית מ, יא): "וְכוֹס פַּרְעֹה בְּיָדִי וָאֶקַּח אֶת הָעֲנָבִים וָאֶשְׂחַט אֹתָם". הָכָא חָמָא הַהוּא כּוֹס תַּרְעֵלָה, יַנִּיקָא דְּבֵי דִּינָא, דְּנָפִיק מֵאִינּוּן עֲנָבִים דְּאִתְיְהִיב לְפַרְעֹה וְשָׁתֵי לֵיהּ, כְּמָה דַּהֲוָה בְּגִינֵיהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל. כֵּיוָן דְּשָׁמַע יוֹסֵף דָּא, חָדֵי, וְיָדַע מִלָּה דְּקִשׁוֹט בְּהַאי חֶלְמָא. בְּגִינֵי כָּךְ פָּשַׁר לֵיהּ חֶלְמָא לְטַב, עַל דְּבַשַּׁר לְיוֹסֵף בְּהַאי.

תָּא חֲזֵי, אִסְרִי לַגֶּפֶן עִירָהּ, דְּאִתְכַּפְיָין תְּחוֹת הַאי גֶּפֶן כָּל אִינּוּן חֵילִין תַּקִּיפִין דְּעַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוֹדָה זָרָה, כִּדְאָמְרָן, בְּגִין הַאי גֶּפֶן, אִתְקַשַּׁר וְאִתְכַּפְיָיא הַהוּא חֵילָא דִּלְהוֹן. וְאִתְּמַר.

רִבִּי שִׁמְעוֹן אָמַר, אִית גֶּפֶן, וְאִית גֶּפֶן. אִית גֶּפֶן קַדִּישָׁא עִלָּאָה, וְאִית גֶּפֶן דְּאִקְרֵי גֶּפֶן סְדוֹם, וְאִית (יִרְמְיָה ב) גֶּפֶן נָכְרִיָּה בַּת אֵל נֵכָר. בְּגִין כָּךְ כְּתִיב גֶּפֶן זֹאת, הַהִיא דְּאִקְרֵי כֻּלָּה זֶרַע אֱמֶת. שׁוֹרֵק אֵלּוּ יִשְׂרָאֵל, דְּנָפְקֵי מֵהַאי גֶּפֶן. כַּד חָבוּ יִשְׂרָאֵל, וְשָׁבְקוּ לְהַאי גֶּפֶן, מַה כְּתִיב, כִּי מִגֶּפֶן סְדוֹם גַּפְנָם וְגוֹ'. וּבְגִין כָּךְ אִית גֶּפֶן וְאִית גֶּפֶן.

רִבִּי יְהוּדָה וְרִבִּי יִצְחָק הֲווּ אָזְלֵי בְּאָרְחָא. אָמַר רִבִּי יְהוּדָה לְרִבִּי יִצְחָק, נֵיזִיל בְּהַאי חַקַל, דְּהוּא אַרַח מֵישַׁר יַתִּיר. אָזְלוּ. עַד דַּהֲווּ אָזְלֵי, אָמַר רִבִּי יְהוּדָה, כְּתִיב (מִשְׁלֵי לא, כא): "לֹא תִירָא לְבֵיתָהּ מִשָּׁלֶג כִּי כָל בֵּיתָהּ לָבֻשׁ שָׁנִים". הַאי קְרָא, רִבִּי חִזְקִיָּה חַבְרָנָא אוֹקִים בֵּיהּ. דְּאָמַר, דִּינָא דְּחַיָּבֵי דְּגֵיהִנֹּם תְּרֵיסַר יַרְחִין, פַּלְגָא מִנַּיְיהוּ בְּחַמָּה וּפַלְגָא מִנַּיְיהוּ בְּתַלְגָּא.

בְּשַׁעְתָּא דְּעָאלִין לְנוּרָא, אִינּוּן אָמְרֵי דָּא הוּא וַדַּאי גֵּיהִנֹּם, עָאלִין לְתַלְגָּא, אָמְרֵי דָּא חֲרִיפָא דְּסִיטָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. שָׁרָאן וְאָמְרִין וַה, וּלְבָתַר אָמְרִין וַוי. וְדָוִד אָמַר (תְּהִלִּים מ, ג): "וַיַּעֲלֵנִי מִבּוֹר שָׁאוֹן מִטִּיט הַיָּוֵן וַיָּקֶם" וְגוֹ'. מֵאַתַר דְּאָמְרֵי וַה, וּלְבָתַר וַוי.

וְהֵיכָן מִשְׁתַּלְמֵי נַפְשַׁיְיהוּ, בַּשְׁלָג. כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר (תְּהִלִּים סח, טו): "בְּפָרֵשׂ שַׁדַּי מְלָכִים בָּהּ תַּשְׁלֵג בְּצַלְמוֹן". יָכוֹל אַף יִשְׂרָאֵל כֵּן, תַּלְמוּד לוֹמַר לֹא תִירָא לְבֵיתָהּ מִשָּׁלֶג. מַאי טַעְמָא. בְּגִין דְּכָל בֵּיתָהּ לָבוּשׁ שָׁנִים. אַל תִּקְרֵי שָׁנִים אֶלָּא שְׁנַיִם. כְּגוֹן מִילָה וּפְרִיעָה, צִיצִית וּתְפִילִין, מְזוּזָה וְנֵר חֲנוּכָּה כו׳.

תָּא חֲזֵי, לֹא תִירָא לְבֵיתָהּ מִשָּׁלֶג, דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, דְּאִיהִי כָּל בֵּיתָהּ לָבוּשׁ שָׁנִים, כְּמָה דְּאָמְרָן. דִּכְתִיב, חֲמוּץ בְּגָדִים וְגוֹ׳, לְבוּשָׁא דְּדִינָא קַשְׁיָא, לְאִתְפָּרְעָא מֵעַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוֹדָה זָרָה. וְזַמִּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמִלְבַּשׁ לְבוּשָׁא סוּמְקָא, וְחַרְבָּא סוּמְקָא, וּלְאִתְפָּרְעָא מִן סוּמְקָא. לְבוּשָׁא סוּמְקָא, דִּכְתִיב (יְשַׁעְיָה סג, א): "חֲמוּץ בְּגָדִים", וּכְתִיב (שָׁם, ב): "מַדּוּעַ אָדֹם לִלְבוּשֶׁךָ". סְיָיפָא סוּמְקָא, דִּכְתִיב (שָׁם לד, ו): "חֶרֶב לַה׳ מָלְאָה דָם". וּלְאִתְפָּרְעָא מִן סוּמְקָא, דִּכְתִיב (שָׁם): "כִּי זֶבַח לַה׳ בְּבָצְרָה" וְגוֹ׳. תּוּ, כִּי כָּל בֵּיתָהּ לָבוּשׁ שָׁנִים דְּהָא מִסְטְרָא דְּדִינָא קַשְׁיָא קָא אַתְיָא.

אָמַר רִבִּי יִצְחָק, וַדַּאי הָכִי הוּא, אֶלָּא כָּל בֵּיתָהּ לָבוּשׁ שָׁנִים, מַאי שָׁנִים, אִלֵּין שָׁנִים קַדְמוֹנִיוֹת, בְּגִין דְּאִיהִי אִתְכְּלִילַת מִכֻּלְהוּ, וְיָנְקָא מִכָּל סִטְרִין, כְּדִכְתִיב (קֹהֶלֶת א, ז): "כָּל הַנְּחָלִים הֹלְכִים אֶל הַיָּם".

עַד דְּהַווּ אָזְלֵי, פָּגְעוּ בֵּיהּ בְּהַהוּא יְנוּקָא, דְּהַוָּה אָזִיל לְקַפּוֹטְקָיָא בְּקַסְטִירָא דְּחַמְרָא, וְחַד סָבָא רָכִיב. אָמַר הַהוּא סָבָא לְהַהוּא יְנוּקָא, בְּרִי, אֵימָא לִי קְרָאֵיךְ. אָמַר לֵיהּ, קְרָאי לָאו חַד הוּא, אֶלָּא חוּת לְתַתָּא, אוֹ אֶרְכַּב לְקַמָּךְ וְאֵימָא לָךְ. אָמַר לֵיהּ, לָא בָּעִינָא. אֲנָא סָבָא וְאַנְתְּ רַבְיָא, דְּאַתְקַל גַּרְמֵי בַּהֲדָךְ. אָמַר לֵיהּ, אִי הָכִי אַמַּאי שְׁאַלְתְּ קְרָאי. אָמַר לֵיהּ, בְּגִין דְּנֵיזִיל בְּאוֹרְחָא. אָמַר, תִּיפַּח רוּחֵיהּ דְּהַהוּא סָבָא, דְּהוּא רָכִיב וְלָא יָדַע מִלָּה, וְאָמַר דְּלָא יִתְקַל בַּהֲדֵי. אִתְפְּרַשׁ מֵהַהוּא סָבָא, וַאֲזִיל לֵיהּ בְּאוֹרְחָא.

כַּד מָטוּ רִבִּי יְהוּדָה וְרִבִּי יִצְחָק, קָרִיב לְגַבַּייְהוּ. שְׁאִילוּ לֵיהּ, וְסָח לוֹן עוֹבָדָא, אָמַר לֵיהּ רִבִּי יְהוּדָה, שַׁפִּיר קָא עָבַדְתְּ. זִיל בַּהֲדָן, וְנֵיתִיב הָכָא, וְנִשְׁמַע מִלָּה מִפּוּמָךְ. אָמַר לוֹן, לָאֵי אֲנָא, דְּלָא

[רלט.] (רט-רי; שַׁבַּת קֹדֶשׁ)

אָכִילְנָא יוֹמָא דֵּין. אַפִּיקוּ נַהֲמָא, וְיהִיבוּ לֵיהּ. אִתְרְחִישׁ לוֹן נִיסָּא, וְאַשְׁכָּחוּ חַד נְבִיעָא דְמַיָּא דַּקִּיק תְּחוֹת אִילָנָא, שָׁתֵי מִנַּיְיהוּ, וְאִינּוּן שָׁתוּ וִיתִיבוּ.

פָּתַח הַהוּא יְנוּקָא וְאָמַר (תְּהִלִּים לז, א): "לְדָוִד אַל תִּתְחַר בַּמְּרֵעִים אַל תְּקַנֵּא בְּעֹשֵׂי עַוְלָה". לְדָוִד, אִי שִׁירָתָא, לָא קָאָמַר. אִי תְּפִלָּה, לָא קָאָמַר. אֶלָּא בְּכָל אֲתַר לְדָוִד סְתָם, רוּחַ הַקֹּדֶשׁ אֲמָרוֹ.

אַל תִּתְחַר בַּמְּרֵעִים. מַאי אַל תִּתְחַר בַּמְּרֵעִים, אַל תִּתְחַבֵּר מִבָּעֵי לֵיהּ. אֶלָּא אַל תַּעֲבִיד תַּחֲרוּת בַּמְּרֵעִים, בְּגִין דְּלָא יָדְעִתְּ יְסוֹדָא דְּגַרְמָךְ, וְלָא תֵּיכוֹל לֵיהּ, דְּיִלְמָא אִיהוּ אִילָנָא דְּלָא אִתְעֲקַר לְעָלְמִין, וְתִדְחֵי קַמֵּיהּ.

וְאַל תְּקַנֵּא בְּעוֹשֵׂי עַוְלָה, דְּלָא תַּשְׁגַּח בְּעוֹבָדֵיהוֹן, וְלָא תֵּיתֵי לְקַנְאָה עֲלַיְיהוּ, דְּכָל מַאן דְּחָמֵי עוֹבָדֵיהוֹן, וְלָא קַנֵּי לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אַעְבַּר עַל תְּלַת לָאוִין. דִּכְתִיב (שְׁמוֹת כ, ב-ד): "לֹא יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל פָּנָי". "לֹא תַעֲשֶׂה לְךָ פֶּסֶל וְכָל תְּמוּנָה". "לֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם וְלֹא תָעָבְדֵם כִּי אָנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ אֵל קַנָּא".

בְּגִין כָּךְ, בָּעֵי לֵיהּ לְבַר נָשׁ לְאִתְפָּרְשָׁא מִנַּיְיהוּ, וּלְמִסְטֵי אוֹרְחַיְיהוּ מִנַּיְיהוּ, עַל דָּא אִתְפָּרְשָׁנָא וְסָטִינָא אָרְחַאי. מִכָּאן וּלְהָלְאָה דְּאַשְׁכַּחְנָא לְכוּ, אֵימָא הַנֵּי קְרָאֵי קַמֵּיכוֹן.

פָּתַח וְאָמַר, וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה, הָכָא אָלֶ"ף זְעִירָא. אַמַּאי, בְּגִין דְּהַאי קְרִיאָה לָא הֲוָה בִּשְׁלִימוּ. מַאי טַעְמָא, דְּהָא לָא הֲוָה אֶלָּא בְּמִשְׁכְּנָא, וּבְאַרְעָא אָחֳרָא. בְּגִין דִּשְׁלִימוּ לָא אִשְׁתַּכַּח אֶלָּא בְּאַרְעָא קַדִּישָׁא.

תּוּ, הָכָא שְׁכִינְתָּא, הָתָם שְׁלִימוּ דְּדִכְרַ וְנוּקְבָא, (דִּבְרֵי הַיָּמִים א' א, א): "אָדָם שֵׁת אֱנוֹשׁ". אָדָם, שְׁלִימוּ דִּכְרַ וְנוּקְבָא, הָכָא נוּקְבָא. תּוּ סֵיפָא דִּקְרָא, וַיְדַבֵּר ה' אֵלָיו מֵאֹהֶל מוֹעֵד לֵאמֹר, בְּגִין כָּךְ אָלֶ"ף זְעִירָא.

תּוּ אָלֶ"ף זְעִירָא, מִתַּל לְמַלְכָּא, דַּהֲוָה יָתִיב בְּכָרְסְיֵהּ, וְכִתְרָא דְּמַלְכוּתָא עֲלֵיהּ, אִקְרֵי מֶלֶךְ עִלָּאָה. כַּד נָחִית וְאָזַל לְבֵי עַבְדֵיהּ, מֶלֶךְ זוּטָא אִקְרֵי. כָּךְ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כָּל זִמְנָא דְּאִיהוּ לְעֵילָּא עַל כֻּלָּא,

מֶלֶךְ עִלָּאָה אִקְרֵי. כֵּיוָן דְּנָחִית מָדוֹרֵיהּ לְתַתָּא, מֶלֶךְ אִיהוּ, אֲבָל לָאו עִלָּאָה כְּקַדְמִיתָא, בְּגִין כָּךְ אָלֶ"ף זְעֵירָא.

וַיִּקְרָא, הָכִי תָּנִינָן, זַמִּין לֵיהּ לְהֵיכָלֵיהּ. מֵאֹהֶל מוֹעֵד. מַאן אֹהֶל מוֹעֵד. אֹהֶל דְּבֵיהּ תַּלְיָין מוֹעֵד וְחַגָּא וְשַׁבַּתָּא לְמִמְנֵי, כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר (בְּרֵאשִׁית א, יד): "וְהָיוּ לְאֹתֹת וּלְמוֹעֲדִים", בֵּיהּ שַׁרְיָא חוּשְׁבְּנָא לְמִמְנֵי. וּמַאן אִיהוּ, סִיהֲרָא, כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר (יְשַׁעְיָה לג, כ): "אֹהֶל בַּל יִצָּעֵן בַּל יִסַּע יְתֵדֹתָיו לָנֶצַח".

לֵאמֹר, מַאי לֵאמֹר. בְּגִין לְגַלָּאָה, מַה דַּהֲוָה סָתִים לְגַו. וּבְכָל אֲתַר לֵאמֹר, כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר, וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר, דְּאִתְיְהִיב רְשׁוּ לְגַלָּאָה. אֲבָל כֹּלָּא חַד הוּא, וְשַׁפִּיר הוּא, בְּגִין דְּהָא אִתְמַנֵּי לְסִיהֲרָא הַהִיא מִלָּה, מֵאֲתַר דְּמֹשֶׁה קָיְימָא.

וַיְדַבֵּר, לְעֵילָּא. אֶל מֹשֶׁה, בְּאֶמְצָעִיתָא. לֵאמֹר, בַּתְרַיְיתָא. אֲתַר, דְּאִית רְשׁוּ לְגַלָּאָה. תּוּ, וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה מַה כְּתִיב לְעֵילָּא (שְׁמוֹת לט, לג): "וַיָּבִיאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן אֶל מֹשֶׁה" וְגוֹ'. אַמַּאי אֶל מֹשֶׁה. הָכִי אָמְרוּ, בְּגִין דְּמֹשֶׁה חָמָא לֵיהּ בְּטוּרָא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַחְמֵי לֵיהּ בְּחֵיזוּ דְּעֵינָא, כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר (שְׁמוֹת כז, ח): "כַּאֲשֶׁר הֻרְאָה אֹתְךָ בָּהָר", וּכְתִיב (בַּמִּדְבָּר ח, ד): "כַּמַּרְאֶה אֲשֶׁר הֶרְאָה ה' אֶת מֹשֶׁה" וְגוֹ'. וּכְתִיב (שְׁמוֹת כה, מ): "וּרְאֵה וַעֲשֵׂה בְּתַבְנִיתָם אֲשֶׁר אַתָּה מָרְאֶה בָּהָר", הַשְׁתָּא אַיְיתִיאוּ לֵיהּ, בְּגִין דְּיֶחֱמֵי, אִי אִיהוּ כְּהַהוּא מִשְׁכְּנָא דְּחָמָא.

אֲבָל אַמַּאי וַיָּבִיאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן אֶל מֹשֶׁה. אֶלָּא, לְמַלְכָּא דְּבָעָא לְמִבְנֵי פַּלְטְרִין לְמַטְרוֹנִיתָא, פַּקִּיד לְאוּמָנִין הֵיכָלָא דָּא בְּדוּךְ פְּלַן, וְהֵיכָלָא דָּא בְּדוּךְ פְּלַן, הָכָא אֲתַר לְעַרְסָא, וְהָכָא אֲתַר לְנַיְיחָא. כֵּיוָן דַּעֲבִידוּ לוֹן אוּמָנִין, אַחְמִיוּ לְמַלְכָּא. כָּךְ וַיָּבִיאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן אֶל מֹשֶׁה, מָארֵי דְּבֵיתָא, אִישׁ הָאֱלֹהִים, כֵּיוָן דְּאִשְׁתַּכְלַל הֵיכָלָא, מַטְרוֹנִיתָא זְמִינַת לְמַלְכָּא לְהֵיכָלָא, זְמִינַת לְבַעֲלָהּ עִמָּהּ, בְּגִין כָּךְ וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה.

וּבְגִין דְּמֹשֶׁה מָארֵי דְּבֵיתָא אִיהוּ, מַה כְּתִיב (שְׁמוֹת לג, ז): "וּמֹשֶׁה יִקַּח אֶת הָאֹהֶל וְנָטָה לוֹ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה", מֹשֶׁה דְּאִיהוּ מָארֵי דְּבֵיתָא

זכות הדפסת בי"ת
ומשניות זהר
יכול להיות שלך או
לעילוי נשמת קרוב
משפחתך!
אלפי דפי גמרא
אלפי פרקי משנה
ותוספתא
נ"ך ודפי זהר לזכותך!

זכות שבועית: 180 ₪

זכות חודשית: 520 ₪

להקדשות: 058-3273775

לוח מוהרא"ש

לפי אופק יבנאל עיר ברסלב
עיר שומרי הלשון עיר השמחה

פרשת וישלח

י	יום **ראשון**	עלות השחר (72 דק) ... 5:09 נץ החמה ..... 6:21 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:06 סו"ז קר"ש - גר"א ... 8:54	סו"ז תפילה ..... 9:45 חצות היום ..... 11:27 שקיעה ..... 4:31 צה"כ לשיטת ר"ת ... 5:44	**30** **ליומוד יומי:** **בבלי:** זבחים עז **ירושלמי:** נדרים לו **תוספתא:** פרה ד **נ"ך:** משלי יב **משניות:** דמאי ה **זהר:** חלק ג עמ' קצז-קצח
יא	יום **שני**	עלות השחר (72 דק) ... 5:10 נץ החמה ..... 6:22 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:07 סו"ז קר"ש - גר"א ... 8:55	סו"ז תפילה ..... 9:45 חצות היום ..... 11:27 שקיעה ..... 4:31 צה"כ לשיטת ר"ת ... 5:44	**1** **ליומוד יומי:** **בבלי:** זבחים עח **ירושלמי:** נדרים לז **תוספתא:** פרה ה **נ"ך:** משלי יג **משניות:** דמאי ו **זהר:** חלק ג עמ' קצט-ר
יב	יום **שלישי**	עלות השחר (72 דק) ... 5:11 נץ החמה ..... 6:23 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:07 סו"ז קר"ש - גר"א ... 8:55	סו"ז תפילה ..... 9:46 חצות היום ..... 11:27 שקיעה ..... 4:31 צה"כ לשיטת ר"ת ... 5:44	**2** **ליומוד יומי:** **בבלי:** זבחים עט **ירושלמי:** נדרים לח **תוספתא:** פרה ו **נ"ך:** משלי יד **משניות:** דמאי ז **זהר:** חלק ג עמ' רא-רב
יג	יום **רביעי**	עלות השחר (72 דק) ... 5:12 נץ החמה ..... 6:24 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:08 סו"ז קר"ש - גר"א ... 8:56	סו"ז תפילה ..... 9:47 חצות היום ..... 11:28 שקיעה ..... 4:31 צה"כ לשיטת ר"ת ... 5:44	**3** **ליומוד יומי:** **בבלי:** זבחים פ **ירושלמי:** נדרים לט **תוספתא:** פרה ז **נ"ך:** משלי טו **משניות:** כלאים א **זהר:** חלק ג עמ' רג-רד
יד	יום **חמישי**	עלות השחר (72 דק) ... 5:13 נץ החמה ..... 6:25 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:08 סו"ז קר"ש - גר"א ... 8:56	סו"ז תפילה ..... 9:47 חצות היום ..... 11:28 שקיעה ..... 4:31 צה"כ לשיטת ר"ת ... 5:44	**4** **ליומוד יומי:** **בבלי:** זבחים פא **ירושלמי:** נדרים מ **תוספתא:** פרה ח **נ"ך:** משלי טז **משניות:** כלאים ב **זהר:** חלק ג עמ' רה-רו
טו	יום **ששי**	עלות השחר (72 דק) ... 5:14 נץ החמה ..... 6:26 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:09 סו"ז קר"ש - גר"א ... 8:57	סו"ז תפילה ..... 9:48 חצות היום ..... 11:29 שקיעה ..... 4:31 צה"כ לשיטת ר"ת ... 5:44	**5** **ליומוד יומי:** **בבלי:** זבחים פב **ירושלמי:** נזיר א **תוספתא:** פרה ט **נ"ך:** משלי יז **משניות:** כלאים ג **זהר:** חלק ג עמ' רז-רח
	הדלקת נרות (40 דק): **3:51** (20 דק): **4:11**			
טז	**שב"ק**	שבת קודש פרשת וישלח עלות השחר (72 דק) ... 5:14 נץ החמה ..... 6:26 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:10 סו"ז קר"ש - גר"א ... 8:58	סו"ז תפילה ..... 9:48 חצות היום ..... 11:29 שקיעה ..... 4:31 צה"כ לשיטת ר"ת ... 5:44	**6** **ליומוד יומי:** **בבלי:** זבחים פג **ירושלמי:** נזיר ב **תוספתא:** פרה י **נ"ך:** משלי יח **משניות:** כלאים ד **זהר:** חלק ג עמ' רט-רי
	מוצש"ק לשיטת ר"ת: 5:44			

אָדָם שֶׁזּוֹכֶה לִהְיוֹת בָּטֵל וּמְבֻטָּל אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וְיוֹדֵעַ וָעֶד אֲשֶׁר אֵין לוֹ אֶלָּא רַק אֶת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, הוּא יַצִּילֵחַ מְאֹד - הֵן בְּגַשְׁמִי וְהֵן בְּרוּחָנִי !

(משיחותיו של מו"ר הרה"צ שליט"א)